

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Příhraniční region jako konkurenční výhoda vybraných obcí
Border Region as a Competitive Advantage of Selected Municipalities

Student:

Adam Mosler

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Roman Vavrek, PhD.

Ostrava 2020

Zadání bakalářské práce

Student: **Adam Mosler**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Příhraniční region jako konkurenční výhoda vybraných obcí**
Border Region as a Competitive Advantage of Selected Municipalities

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení a specifika příhraničního regionu
3. Identifikace využití konkurenčních výhod příhraničního regionu
4. Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2015. 272 s. ISBN 978-80-7400-298-4.

MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA a J. PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.

VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Roman Vavrek, PhD.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 07.05.2020

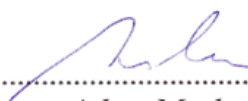
doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

---

doc. Ing. Lenka Kauzerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.

V Ostravě dne 29.5.2020

.....
Adam Mosler

Obsah

Úvod.....	4
2 Vymezení a specifika příhraničního regionu	3
2.1 Teoretické vymezení pojmu regionu.....	3
2.1.1 Rozdělení regionů podle vybraných hledisek	4
2.2 Vybraná schémata aplikovatelná v ČR	9
2.2.1 Programy EU poskytované státem.....	9
2.2.2 Programy územní spolupráce.....	20
2.3 Mikroregiony jako subjekty dotačních programů	28
3 Identifikace využití konkurenčních výhod příhraničního regionu.....	30
3.1 Charakteristika mikroregionu Hlučínsko	30
3.1.1 Správní členění a formy sdružení mikroregionu Hlučínsko	31
3.2 Využití vybraných dotačních prostředků obcemi ve Svazku obcí mikroregionu Hlučínska	35
3.2.1 Objem finančních prostředků čerpaných obcemi z programu Interreg CZ-PL	43
4 Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení	45
Závěr	47
Seznam použité literatury	49
Seznam zkratk	54

Úvod

Téma rozvoje obce v příhraničním regionu je pro naši zemi velice důležité. V dobách socialismu byly přirozené vazby mezi obyvateli příhraničí zpřetrhány, a s tím také zanikly například obchodní, dodavatelské či pracovní vztahy. Dlouhá desetiletí nebyl přeshraniční styk mezi obyvateli sousedních států možný a tato území tedy začala zaostávat oproti vnitrozemí státu. Od roku 1989 se postkomunistické státy snaží tyto vztahy obnovovat a k tomu jim pomáhá celoevropský trend podpory přeshraniční spolupráce. Tato bakalářská práce je věnována tématu konkurenčních výhod obcí v příhraničním regionu, ten je ovšem charakteristický především svými nevýhodami, jako je vysoká nezaměstnanost, špatná dostupnost, nebo málo investic ze strany veřejné správy. Z tohoto pohledu je samotné zadání práce s názvem „Příhraniční region jako konkurenční výhoda vybraných obcí“ skutečnou výzvou. Po prvotních úvahách jsme došli k myšlence využití příležitostí, které se nabízí pouze v příhraničních oblastech. Výslednou konkurenční výhodu spatřujeme v možnosti obcí zapojit se například i do programu přeshraniční spolupráce Interreg, který je navržen tak, aby podpora směřovala právě do méně rozvinutých oblastí podél hranic.

Cílem práce je pomocí metody komparace identifikovat využití konkurenční výhody vybraných obcí v podobě účasti v programu Interreg CZ-PL. Bakalářská práce se dělí do dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části se věnujeme představení pojmu region, pohledům na dělení regionů a definici příhraničního regionu. Existuje mnoho pohledů na dělení regionů, a každý autor, zabývající se touto problematikou volí trochu odlišný přístup. My jsme zvolili jeden z těchto přístupů a podle něj charakterizujeme mikroregion Hlučínsko. Dále jsou představena některá schémata, která může čerpat Česká republika v rámci operačních programů, a programů mezinárodní a nadnárodní spolupráce. Naše pozornost je však zaměřena na podporu aktivit přesahujících hranice ČR, stimulující partnerství, a zahrnující spolupráci soukromého i veřejného sektoru na různých vládních úrovních. Nejzajímavější je pro nás oblast přeshraniční spolupráce, kdy podpora Evropské unie směřuje do oblastí příhraničí, což je předmětem této bakalářské práce. Program Interreg CZ-PL je pak konkrétně zaměřen na oblast spolupráce mezi Českou republikou a Polskem.

Praktická část je z počátku zaměřena na územně-správní členění mikroregionu Hlučínska, jsou uvedeny všechny svazky obcí, které na tomto území působí, a je zvolen

soubor obcí, které jsou dále v práci zkoumány. Oblast Hlučínska je zajímavá množstvím sdružení, které se zde nachází, jedná se o Svazky obcí mikroregionu Hlučínska a mikroregionu Hlučínska – západ, Sdružení obcí Hlučínska, Místní akční skupina Hlučínsko, a Euroregion Silesia, jehož jsou některá tato sdružení a obce součástí. U všech subjektů je popsán jejich účel, vznik a členské obce, pro přehlednost je uvedena tabulka znázorňující příslušnost jednotlivých obcí v těchto sdruženích, jelikož většina obcí je členem tří až čtyř subjektů. My se v naší bakalářské práci věnujeme jednomu z nich, a to Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko, který sdružuje obce Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Pišť, Šilheřovice, Vřesina a Závada. Následuje souhrn jednotlivých projektů rozdělených podle obcí, které se na nich podílely, a podle programového období, ve kterém byly projekty schváleny. Účast jednotlivých obcí je jedním z výstupů této práce, druhým je pak výše celkových přidělených dotačních prostředků. Pro zjednodušení bereme v potaz výši dotace na projekt, nikoliv část přidělenou obci.

Praktická část práce je zakončena zhodnocením zjištěných výsledů a následným doporučením pro obce, které se do programu Interreg CZ-PL nezapojily. K těmto doporučením můžeme zařadit například inspiraci obcemi úspěšnými v čerpání programu Interreg CZ-PL nebo vyhledání partnera na druhé straně hranice.

2 Vymezení a specifika příhraničního regionu

V následující kapitole je definován pojem region, dělení regionů podle různých hledisek, jsou zde uvedena schémata, které může využívat Česká republika v rámci operačních programů EU a programů mezinárodní a nadnárodní spolupráce.

2.1 Teoretické vymezení pojmu regionu

Základní definici regionu lze najít v zákoně č. 248/2000 Sb. O podpoře regionálního rozvoje, § 2: *„Pro účely tohoto zákona se regionem rozumí územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován podle tohoto zákona“* (Zákon č. 248/2000 Sb.).

Zkoumání regionů je tradičním a zároveň vysoce moderním úkolem regionalistiky. Pojmenování region, popř. rajón je používán odedávna, ovšem již dlouhou dobu odborníci bezúspěšně usilují o všeobecně akceptovatelnou definici pojmu region a v různých regionálních pracích je toto pojmenování používáno v různém smyslu. Tento problém lze překonat tím, že region chápeme jako celek vznikající regionální odlišností krajinné sféry (Wokoun, Mates, Kadeřábková, 2011).

V Evropě existuje pojem příhraniční neboli pohraniční od doby, kdy byly zřízeny moderní státy a příhraniční regiony byly jako „zóny tlaku“ typické svým vojenským a politickým nasazením. Oproti jiným regionům je příhraniční region charakteristický působením hranice, což znamená, že je v něm zjevný hraniční efekt. Hraniční efekt má význam teoretický, který představuje posílení regionální geografie jako vědy, ale má i význam praktický, který se týká plánování regionálního rozvoje příhraničních regionů. Síla a charakter hraničního efektu závisí na typu hranice, její funkci, resp. propustnosti a otevřenosti, a také na charakteru sousedních regionů, tj. regionů rozdělených hranicí (Jeřábek, Dokoupil, Havlíček, 2004).

Příhraniční regiony v ČR se snaží eliminovat bariéry vzniklé historickým vývojem našeho území. Cíle jsou především podpora sociální a hospodářské integrace území, budování vzájemných vztahů v oblastech kultury, péče o životní prostředí, rozvoj cestovního ruchu a infrastruktury. Územní samospráva nabývá v posledních letech stále většího významu, tento fakt je považován za důležitý aspekt demokratizace společnosti (Hejduková, 2015).

2.1.1 Rozdělení regionů podle vybraných hledisek

Pojem region je užíván z různých hledisek. Toto dělení lze označit také jako regionalizace, ta se zabývá rozdělením míst nebo oblastí formujících území do regionů, a to dle určitých aspektů vyjadřujících účel regionů. Některá z těchto hledisek jsou vymezena v této kapitole, jedná se o rozdělení:

- z hlediska geografického,
- z hlediska funkčního,
- z hlediska účelu,
- z hlediska konzistentnosti uskutečňovaných aktivit,
- z hlediska ekonomické výkonnosti,
- z hlediska zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje,
- z hlediska regionální politiky Evropské unie.

Rozdělení z hlediska geografického

Z geografického hlediska je region definován jako část území charakterizovaná komplexem přírodních a socioekonomických prvků a vazeb, jejichž specifickým charakterem, lokalizací, uspořádáním a rozsahem integrace se utváří prostorová struktura s vnitřními vazbami, jimiž se toto území diferencuje od okolních prostorových jednotek. Geografie 18. a 19. století odlišila region přirozený, vytvořený na základě geografických znaků, a region umělý, jehož hranice vymezil člověk (např. hranice etnické, ekonomické, politické a další) (Jáč a kol., 2010).

V praxi existují i jiné funkce sjednocující populaci, a sociální a ekonomické procesy v určitém území. Při zkoumání regionální rozdílnosti a regionálního rozvoje je přitom vždy nutné vycházet z toho, jaká geografická úroveň je srovnávána – mikroregionální, mezoregionální nebo makroregionální.

- **Mikroregion** je z pravidla malý územní celek, který vznikl např. dobrovolným sdružením (svazkem) obcí, společně usilujících o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj. V České republice lze za mikroregionální úroveň stanovit úroveň bývalých okresů.
- **Mezoregion** je charakterizován širšími funkčními vztahy, jako je dojíždění do škol vyššího stupně, dojíždka za méně běžnými službami či veřejnými službami vyššího stupně (např. vysoká škola, kulturní zařízení, specializované obchody a služby apod.). V ČR této úrovni odpovídají většinou vyšší územní samosprávné celky.

- **Makroregion** – v případě České republiky je makroregionem území celého státu, obecně jde o region velkého rozsahu. Ve velkých státech se území přirozeně člení na více makroregionů. Toto dělení je dáno historickými, sociálními a kulturními souvislostmi (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska funkčního

Z funkčního hlediska hovoříme o tzv. funkčních regionech, vznikajících na základě spojitosti mezi bydlištěm a pracovištěm obyvatel. Podstatný význam má jejich oboustranné propojení formou sítí. Sítěmi se rozumí veškeré dopravní spojení, jak pozemní, tak lodní a letecké. Takovýto přístup umožňuje synergické efekty a díky jejich vnitřním vazbám vytváří podmínky pro vyšší kvalitu regionu. Novější definice funkčního hlediska klade důraz na roli sítí a zájmů, které region charakterizují. „Zájmy“ jsou myšleny společné zájmy obyvatel na pozitivním vývoji ekonomiky a infrastruktury regionu jako celku, na růstu inovací, na rozvoji nabídky pracovního uplatnění, na růstu kulturního vyžití a na zachování regionálních zvláštností kultury a společenského života, či snaha o zachování kvalitního životního prostředí (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska účelu

Podle účelu můžeme regiony dělit na administrativní a účelové, hlavním rozdílem je původ vzniku, účel. Účelové regiony většinou nemají hranice shodné s administrativním vymezením.

- **Administrativní regiony** jsou definovány pro potřeby uspořádání a výkonu veřejné správy, tj. státních institucí a územní samosprávy, což z praktických důvodů vyžaduje jejich srovnatelnou velikost. Vznikají tak ale regiony umělé, zřídka kdy odpovídající skutečným procesům a vztahům, existujícím na daném území. Okresy, kraje, regiony soudržnosti – na každé z těchto úrovní jde o administrativní čili úředně účelové členění s různou mírou odlišnosti od přirozených regionů. Pro zabezpečení přirozeného rozvoje administrativně vytvořených regionů je důležitá jejich stabilita, neměnnost v čase. Mezi administrativními regiony se při zajišťování správních činností státu vyskytují vztahy podřízenosti a nadřazenosti.
- **Účelové regiony** jsou definovány pro vyřešení specifických problémů, převážně se jedná o strukturální ekonomickou zaostalost takového území, nebo problémů, svázaných s kvalitou životního prostředí, ochranou přírodních lokalit atd. Jako příklad může sloužit zřízení rezervace, chráněné krajinné oblasti, nebo národního

parku. Pro sladění aktivit v takových regionech jsou zřizovány zvláštní orgány. Uvedené regiony mohou být zřizovány dočasně (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska konzistentnosti uskutečňovaných aktivit

Na základě konzistentnosti uskutečňovaných aktivit rozdělujeme regiony na homogenní a heterogenní.

- **Homogenní regiony** se vyznačují stejnorodostí z pohledu určitého zvoleného kritéria. Z geografického hlediska jsou to znaky jako morfologie terénu, převažující typ vegetace, nebo klima. Přírodní charakteristiky umožňují pracovat se soustavou regionů, u kterých se jejich hranice nemění po delší časové období. Pro homogenní regiony je charakteristický také další znak, a to je převažující způsob ekonomického využití území, např. regiony těžební, zemědělské, rekreační.
- **Heterogenní regiony** jsou charakteristické vzájemným propojením různorodých územních jednotek. Tyto se liší zejména v občanské a technické vybavenosti. Současně jsou na sobě tyto regiony do určité míry závislé silnými a specifickými vztahy. (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska ekonomické výkonnosti

Regiony můžeme z hlediska ekonomické výkonnosti dělit na růstové (rozvíjející se), stagnující a problémové.

- **Růstové regiony** jsou typické zejména budováním nových výrobních odvětví či služeb, v důsledku přirozeného přírůstku a migrace roste počet obyvatel. Uvedené regiony jsou atraktivní pro podnikatelskou sféru. Přinášejí nejlepší podmínky a příležitosti pro rozvoj nových podnikatelských projektů, a zakládání především malých a středních podniků.
- **Stagnující regiony** jsou takové regiony, ve kterých nedochází k žádným výraznějším ekonomickým změnám.
- **Problémové regiony** se vyznačují dlouhodobě nízkou ekonomickou výkonností. Velký problém je také klesající počet obyvatel a degradace kvalifikační struktury pracovní síly. Patří zde i regiony postižené strukturálními změnami, vedoucí k útlumu činnosti výrobních podniků a celých výrobních odvětví, například těžba uhlí (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska Zákona České republiky č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Dělení z hlediska potřeby soustředěné podpory se člení regiony na čtyři typy: strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony, venkovské regiony a ostatní regiony.

- **Strukturálně postižené regiony** jsou charakteristické vysokou mírou nezaměstnanosti, která je důsledkem utlumování významných podniků, resp. celých výrobních odvětví. Jsou to regiony s vysokým podílem průmyslu.
- **Hospodářsky slabé regiony** jsou ekonomicky málo výkonné, obyvatelstvo má nízké příjmy a tím i nízkou kupní sílu.
- **Venkovské regiony** jsou příznačné nízkou hustotou zalidnění a klesajícím počtem obyvatelstva. Vysoké procento obyvatel pracuje v zemědělství.
- **Ostatní regiony** jsou regiony, které vyžadují podporu státu z jiných důvodů. Jedná se především o příhraniční regiony, bývalé vojenské újezdy, regiony se silně znečištěným životním prostředím či zasažené nějakými živelními pohromami a obecně regiony s vysokou mírou nezaměstnanosti. (Jáč a kol., 2010).

Rozdělení z hlediska regionální politiky EU

Z hlediska regionální politiky Evropské unie dělíme regiony na NUTS a Euroregiony.

- **NUTS** (z francouzského označení „Nomenclature des unites territoriales statistiques“ – Nomenklatura územních statistických jednotek) byla v rámci Evropské unie vytvořena pro dosažení srovnatelnosti statistických dat jako jednotný systém klasifikování územních statistických jednotek. Tento systém slouží pro potřeby statistického sledování a zpracování analýz sociální a ekonomické situace v jednotlivých regionech, dále také pro účely zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle s regionálním dopadem strukturální politiky Evropské unie. V rámci daného státu mohou tyto jednotky obsahovat jednu nebo více územně správních jednotek. CZ-NUTS členíme na tyto úrovně:

NUTS I (území státu, celá ČR);

NUTS II (větší územní celky, tzv. regiony soudržnosti – v ČR 7 + Praha);

NUTS III (kraje, v ČR 14);

NUTS IV – od 1.1.2008 LAU 1 (lokální admin. jednotka) (okresy, v ČR 77);

NUTS V – od 1.1.2008 LAU 2 (obce, v ČR 6258 v roce 2016) (Jáč a kol., 2010).

- **Euroregiony** představují ucelenou formu přeshraniční spolupráce místních či regionálních samospráv, která je koordinovaná institucionálně. Euroregiony vznikají nejen mezi jednotlivými zeměmi EU, ale také s nečlenskými zeměmi. Počátek Euroregionů byl motivován snahou o společné efektivnější řešení konkrétních problémů souvisejících s periferním postavením příhraničních oblastí. Finanční prostředky získávají z programů EU, například z programu Interreg, kterému se budeme věnovat v dalších kapitolách. Prvotní funkce euroregionů byla zaměřena na oblast hospodářské spolupráce, nyní euroregiony napomáhají ke sbližování zemí ve společenském a kulturním životě. Přeshraniční spolupráce probíhá zejména v oblasti životního prostředí, územního plánování, rozvoje dopravní infrastruktury, cestovního ruchu a ekonomiky. Cílem je rozvíjení zaostávajících oblastí, jakož i propagaci kultury a koordinaci veřejné správy na obou stranách hranic (Jáč a kol., 2010).

Shrnutí

Jelikož dělení regionů a regionalizace je velmi aktuální a obsáhlé téma, existuje k dané problematice řada pohledů. Námi vybrané dělení proto není definitivním výčtem. Zároveň je třeba si uvědomit, že na reálný region lze nahlížet z každého jednotlivého hlediska zvlášť.

Hlučínsko, které bylo zvoleno jako předmět této Bakalářské práce, je typickým mikroregionem. Jedná se o dobrovolný svazek 27 obcí a měst založený za účelem rozvoje, z čehož vyplývá zařazení mezi účelové regiony. Heterogenita regionu se projevuje v převážně zemědělské a průmyslové výrobě na celém území. Celý region je situován na území Opavské nížiny. Z hlediska ekonomické výkonnosti lze hovořit o stagnujícím regionu, hlavním důvodem je odvětvová restrukturalizace v celém moravskoslezském kraji, okres Opava je na tom ovšem v porovnání s průměrem kraje o něco lépe v podílu nezaměstnaných osob. Z hlediska zákona č. 248/2000 Sb. řadíme region do kategorie venkovských, typických svým vysokým procentem obyvatel zaměstnaných v zemědělství. Region Hlučínsko spadá do okresu Opava, který je dle dělení NUTS úroveň LAU 1 a z pohledu Euroregionů patří do regionu Silesia.¹

---

¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistická ročenka Moravskoslezského kraje*. [online]. [cit. 25.3.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91345163/33010019chcz.pdf/05a81fec-430f-40ed-a573-2cb2887365a6?version=1.1>

Výše zmíněné rozdělení dle hledisek napomáhá k vytvoření představy o daném regionu. Hlučínsko je sice příhraniční region se všemi svými výše zmíněnými nevýhodami, má ale také výhodu, že města Hlučín, Kravaře a Dolní Benešov, leží na spojnici mezi okresním městem Opava a krajským městem Ostrava.

2.2 Vybraná schémata aplikovatelná v ČR

V této kapitole je uveden přehled možných zdrojů čerpání finančních prostředků z Evropské unie, je zde přiblíženo 7 vybraných operačních programů (OP) a také některé programy, týkající se spolupráce s dalšími státy v rámci EU a jejího blízkého sousedství. Uveden je pouze výběr některých operačních programů, nikoliv úplný výčet. Po předchozím studiu odborné literatury a online zdrojů, věnující se dané problematice, byly tyto programy vybrány jako vzorek.

2.2.1 Programy EU poskytované státem

Dotace mezi vládními úrovněmi vyrovnávají nesoulad mezi rozpočtovým určením daní a přiřazením výdajů (Maaytova, Ochрана, Pavel, 2015). Programy pro programové období 2014–2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012. Jedná se o následující programy:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- OP Zaměstnanost,
- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- Integrovaný regionální OP,
- Program rozvoje venkova,
- OP Praha – pól růstu,
- OP Technická pomoc,
- OP Rybářství 2014–2020.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Tento operačního programu si klade za cíl dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky podpořené znalostmi a inovacemi. Zaměření projektu je na schopnost místních firem konkurovat na světových trzích a vytvářet dostatek

pracovních míst. Zdůrazněn je dlouhodobý horizont konkurenční schopnosti, proto je nutné věnovat pozornost i environmentální dimenzi hospodářského rozvoje.²

Funkci prostředníka plní agentura CzechInvest, která vykonává specifické činnosti implementace, především pro dotační podporované aktivity operačního programu. Aktivity jsou podporovány jak formou dotací, tak například úvěry. Řídícím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Podpora je adresována především na malé a střední podniky, ovšem specifické aktivity jsou vhodné také pro velké podniky či orgány státní správy a samosprávy.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a je rozdělen do pěti hlavních oblastí tzv. prioritních os (PO):

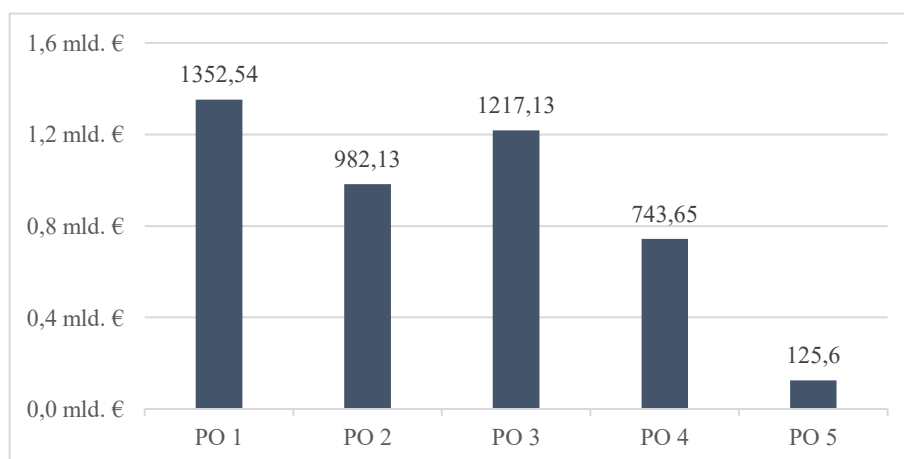
- PO 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace – je zaměřen na zvýšení počtu firem tak, aby byly schopny posouvat nebo alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru, důraz je kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit,
- PO 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků – podpora zejména nových podnikatelských záměrů v oborech s nižší znalostní úrovní,
- PO 3: Účinné nakládání s energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin – efektivnější hospodářství založené na zvyšování energetické účinnosti v podnikatelském sektoru,
- PO 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií – usnadnění přístupu ke službám státu, a rozvoj podnikání a služeb, prostřednictvím podpory zavedení vysokorychlostního internetu,
- PO 5: Technická pomoc (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

---

² ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost>

Obr. 2.1: Výše finanční podpory jednotlivých os OP PIK

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem u níže uvedených specifických cílů (SC), kterých má být dosaženo prostřednictvím aktivit v rámci investiční priority:

- „SC 1.1 Zvýšit inovační výkonnost podniků,
- SC 1.2 Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích,
- SC 2.3 Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání,
- SC 4.1 Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.17).

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je zaměřen na rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně kompaktní společnosti a je podporován intervencemi v rámci níže uvedených prioritních os (PO). Téma podpory kvalitního výzkumu je zaměřeno na kvalifikovanou pracovní sílu, která je klíčovým vstupním faktorem. Podpora v oblasti vzdělávání, podpořená systémovými změnami, je orientována na zkvalitnění vzdělávacího systému ČR.³

Finanční prostředky pro víceletý tematický operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání je možné čerpat ze strukturálních fondů Evropské unie. Z tohoto operačního programu lze realizovat tzv. měkké projekty, které vhodně doplní tvrdé

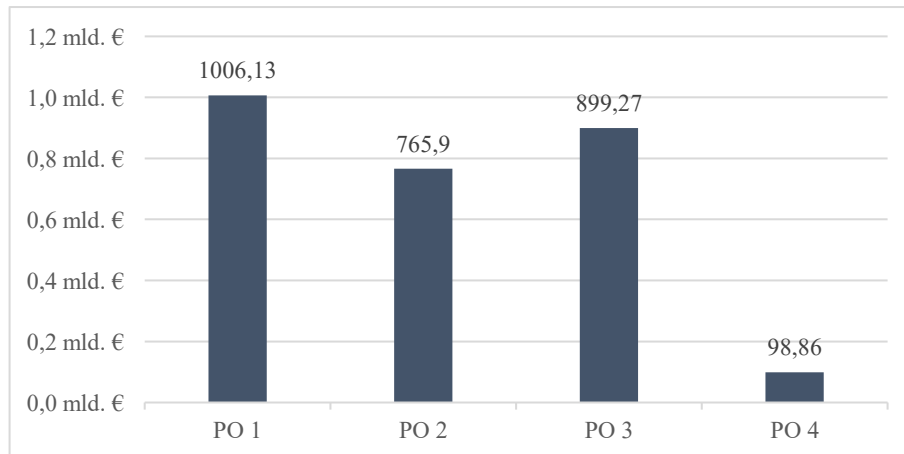
³ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVRROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-vyzkum,-vyvoj-a-vzdelavani-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-vyzkum,-vyvoj-a-vzdelavani-(1))

investiční projekty Integrovaného operačního programu. Gesce projektu spadá pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Operační program Věda, výzkum a vzdělávání, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Evropského sociálního fondu, je rozdělen do čtyř hlavních prioritních os:

- PO 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum – cílem je zvýšení úrovně výzkumu v mezinárodním srovnání, lepší spolupráce a zlepšení podmínek pro přípravu nových výzkumníků.
- PO 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj – lepší kvalita vzdělávání a řízení na vysokých školách, podpora výuky spojené s výzkumem.
- PO 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání – zkvalitnění výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, lepší předškolní vzdělávání, výsledky v klíčových kompetencích, rozvoj strategického řízení a přípravy budoucích pedagogických pracovníků.
- PO 4: Technická pomoc (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Obr. 2.2: Výše finanční podpory jednotlivých os OP VVV

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem například u níže uvedených specifických cílů (SC). Úplný výčet těchto specifických cílů je uveden v Příloze č. 1 této Bakalářské práce:

- „SC 1.1 Zvýšení kvality výzkumu a jeho výsledků.
- SC 2.3 Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.26).

Operační program Zaměstnanost

Cílem Operačního programu Zaměstnanost (OP Z) je zkvalitnění lidského kapitálu obyvatel a veřejné správy, jakožto základních složek konkurenceschopnosti. Těmto oblastem je zapotřebí věnovat značnou pozornost, pokud chce náš stát v současném komplexním světě obstát. Tento operační program je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí a je zaměřen také na podporování rovných příležitostí žen a mužů, přizpůsobivosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, boje s chudobou a sociálního začleňování, lékařských a zdravotnických služeb, zkvalitňování a modernizaci veřejné správy a služeb a v neposlední řadě na podporu mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy.⁴

Operační program Zaměstnanost, který je financován z Evropského sociálního fondu, je rozdělen do pěti hlavních prioritních os:

- PO 1: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly – pomocí aktivní politiky zaměstnanosti řeší problémy, jako například nerovné postavení žen a mužů, další vzdělávání a podpora mládeže.
- PO 2: Sociální začleňování a boj s chudobou – podporuje osoby ohrožené sociálním vyloučením a jejich uplatnitelnost, rozvoj sociálních zdravotních služeb a také podporu sociálního podnikání.
- PO 3: Sociální inovace a mezinárodní spolupráce – inovace této prioritní osy jsou zaměřené na inovace s vysokou intenzitou, ale také na dílčí, místní inovace.
- PO 4: Efektivní veřejná správa – řeší zejména příčiny nízké transparentnosti veřejné správy, nedostatečnou profesionalitu zaměstnanců veřejné správy a její administrativní zátěž.
- PO 5: Technická pomoc.⁵

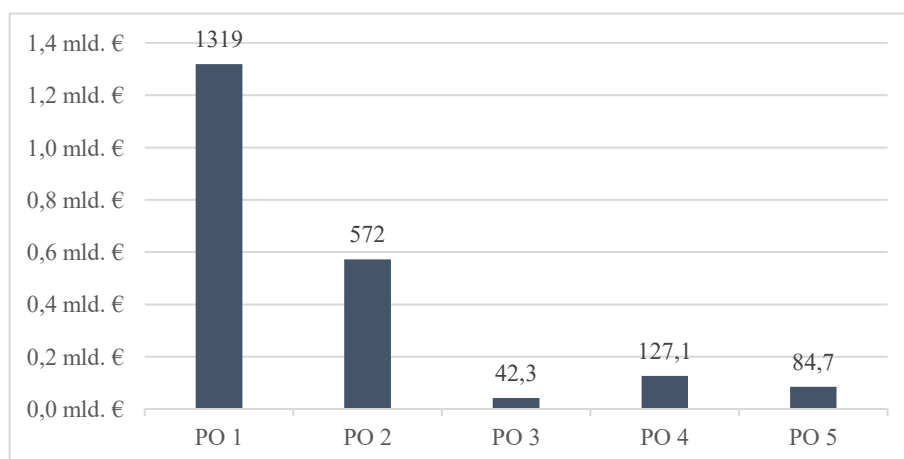
---

⁴ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Zaměstnanost vzdělávání* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z:

<https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-zamestnanost>

⁵ DOTAČNÍ INFO. *Operační program Zaměstnanost 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/operacni-program-zamestnanost-2014-2020/>

Obr. 2.3: Výše finanční podpory jednotlivých os OP Z

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem například u níže uvedených specifických cílů (SC). Úplný výčet těchto specifických cílů je uveden v Příloze č. 2 této Bakalářské práce:

- „SC 1.1.2 Zvýšit zaměstnanost podpořených mladých osob prostřednictvím programu Záruky pro mládež.
- SC 2.1.2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.33).

Operační program Doprava

Operační program Doprava (OP D), řízený Ministerstvem dopravy, má v programovém období 2014-2020 ze všech operačních programů největší alokaci finančních prostředků. Hlavním cílem je srovnání úrovně infrastruktury České republiky se zeměmi EU. Kvalitní dopravní infrastruktura je zásadní pro národní hospodářství a zvyšování konkurenceschopnost (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

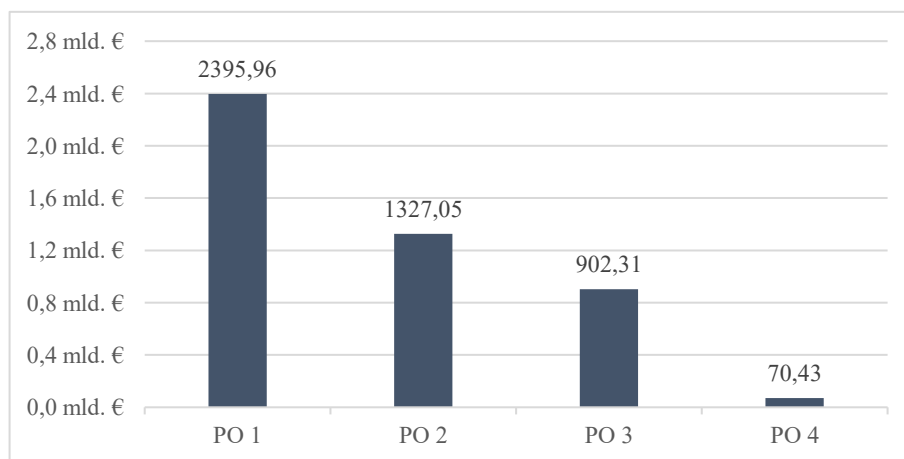
Operační program doprava, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Fondu soudržnosti, je rozdělen do čtyř hlavních prioritních os:

- PO 1: Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu – tato prioritní osa je zaměřena na rozvoj železniční infrastruktury, vodních cest, terminály nákladní dopravy, infrastruktury drážní městské a příměstské dopravy.
- PO 2: Silniční infrastruktura na síti TEN-T (transevropská dopravní síť), veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu a řízení silničního provozu – cílem je investování do výstavby a modernizace rychlostních silnic a dálnic, implementace informačních

systémů do městského silničního provozu a výstavba infrastruktury pro alternativní pohony na silnicích.

- PO 3: Silniční infrastruktura mimo síť TEN-T – rekonstrukce a výstavba silnic a dálnic mimo síť TEN-T, výstavba obchvatů, propojování regionální a národní informační struktury.
- PO 4: Technická pomoc (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Obr. 2.4: Výše finanční podpory jednotlivých os OP D

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

- Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem u níže uvedených specifických cílů (SC), kterých má být dosaženo prostřednictvím aktivit v rámci investiční priority:
- „SC 1.4 vytvoření podmínek pro zvýšení využití veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci,
- SC 2.3 řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.6).

Operační program Životní prostředí

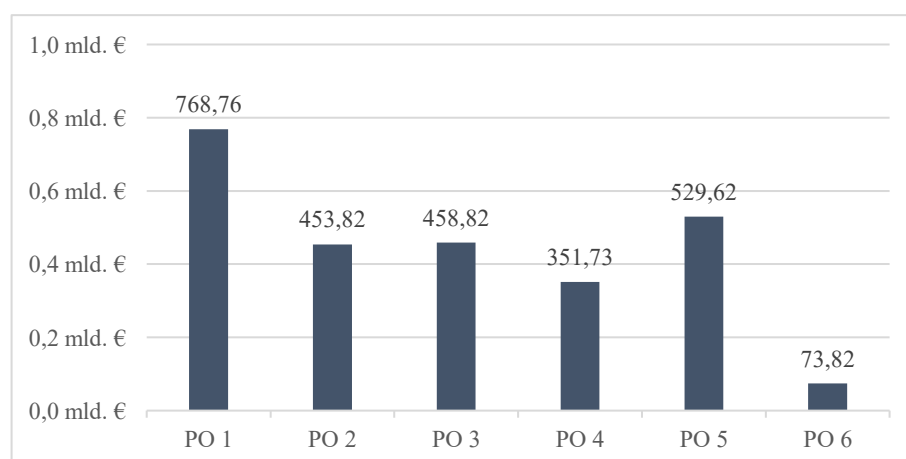
Hlavní prioritou Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP) je zajištění kvalitního prostředí a jeho ochrana pro obyvatele České republiky, zefektivňování využívání zdrojů, odbourání negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a zmírňování dopadů klimatických změn. Operační program Životní prostředí řídí Ministerstvo životního prostředí.⁶

⁶ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVRPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Životní prostředí* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-zivotni-prostredi>

Operační program Životní prostředí, který je financován z Fondu soudržnosti a z Evropského fondu pro regionální rozvoj, je rozdělen do šesti hlavních prioritních os:

- PO 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní – tato prioritní osa má za cíl zlepšit kvalitu podzemních vod a snížit riziko povodní, podporou projektů protipovodňové ochrany.
- PO 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech – cílem prioritní osy je snížit vystavení obyvatelstva vysokými koncentracemi škodlivých látek v ovzduší, a to pomocí měření a předpovídání kvality ovzduší.
- PO 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika – cíl je předcházení vzniku odpadů a zvýšení úrovně recyklace, jakož i odstraňování nepovolených skládek a likvidace ekologických zátěží.
- PO 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu – cílem priority je zvyšovat biodiverzitu krajiny a její přirozenou funkci, a zároveň zvyšování kvality životního prostředí v lidských sídlech.
- PO 5: Energetické úspory – cílem priority je využívání obnovitelné energie ve veřejných budovách a tím snížit spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů.
- PO 6: Technická pomoc.⁷

Obr. 2.5: Výše finanční podpory jednotlivých os OP ŽP

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem všech specifických cílů (SC), například u níže uvedených. Úplný výčet těchto specifických cílů je uveden v Příloze č. 3 této bakalářské práce:

⁷ DOTAČNÍ INFO. *Operační program životní prostředí 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/operacni-program-zivotni-prostredi-2014-2020/>

- „SC 1.1 snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod,
- SC 1.2 zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.“⁸

Integrovaný regionální operační program

Vytvořením Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) došlo ke sloučení sedmi regionálních operačních programů a částečně na Integrovaného operačního programu z minulého programového období 2007–2013. Cílem IROP je umožnit vyvážený rozvoj území, zkvalitnit infrastrukturu, zlepšit veřejné služby a veřejnou správu a zajistit udržitelný rozvoj v obcích, městech a regionech. Důležitým prvkem IROP jsou integrované nástroje, které obsahují 28 % finančních prostředků z celkové alokace IROP, tento program spadá pod Ministerstvo pro místní rozvoj.⁹

Integrovaný regionální operační program, který je financován Evropským fondem pro regionální rozvoj, je rozdělen do pěti hlavních prioritních os:

- PO 1: Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony – cílem je zvýšení konkurenceschopnosti regionů pomocí propojení hlavních dopravních os a zlepšení dostupnosti rozvojových center.
- PO 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů – cílem je eliminace sociálních disparit a lepší přístup k veřejným službám jak na venkově, tak ve městech. Součástí je i podpora zvyšování energetické účinnosti bydlení.
- PO 3: Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí – cíl je zkvalitnění činnosti veřejné správy v oblasti správy území, zvýšit rychlost, kvalitu a transparentnost, a podpořit tvorbu strategických dokumentů pro podporu územního rozvoje.
- PO 4: Komunitně vedený místní rozvoj – cíl této prioritní osy je podpora venkovského potenciálu a zvýšení kvality života na venkově.

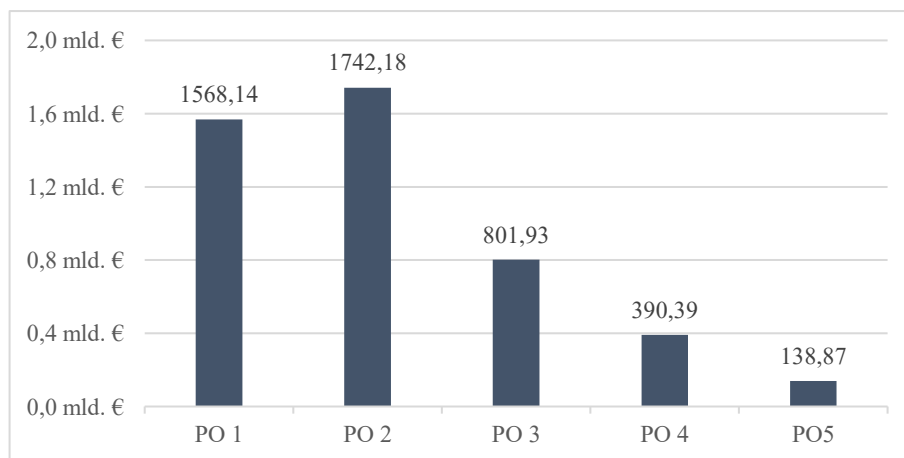
⁸ OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. *Podporované oblasti*. [online]. [cit. 26.3.2020].

Dostupné z: <https://www.opzp.cz/o-programu/podporovane-oblasti/>

⁹ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Integrovaný regionální operační program* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/integrovaný-regionální-operacní-program>

- PO 5: Technická pomoc.¹⁰

Obr. 2.6: Výše finanční podpory jednotlivých os IROP

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Obec, popřípadě sdružení obcí, může být žadatelem například u níže uvedených specifických cílů (SC). Úplný výčet těchto specifických cílů je uveden v Příloze č. 4 této bakalářské práce:

- „SC 1.2 zvýšení podílu udržitelných forem dopravy,
- SC 1.3 zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.21).

Program rozvoje venkova

Hlavní prioritou Programu rozvoje venkova (PRV) je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů, které jsou závislé na zemědělství, zejména prostřednictvím využití půdy v souladu s ochranou životního prostředí, dále zvyšování konkurenceschopnosti a inovace zemědělských podniků a motivace vstupu mladých lidí do zemědělství. Program také cílí na podporu vytváření nových pracovních míst a zvýšení hospodářského rozvoje na venkově pomocí diferenciací ekonomických aktivit. Podpora směřuje také do komunitně vedeného místního rozvoje, využitím metody LEADER, která zlepšuje zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvíjí spolupráci aktérů na místní úrovni. Program je řízený Ministerstvem zemědělství (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

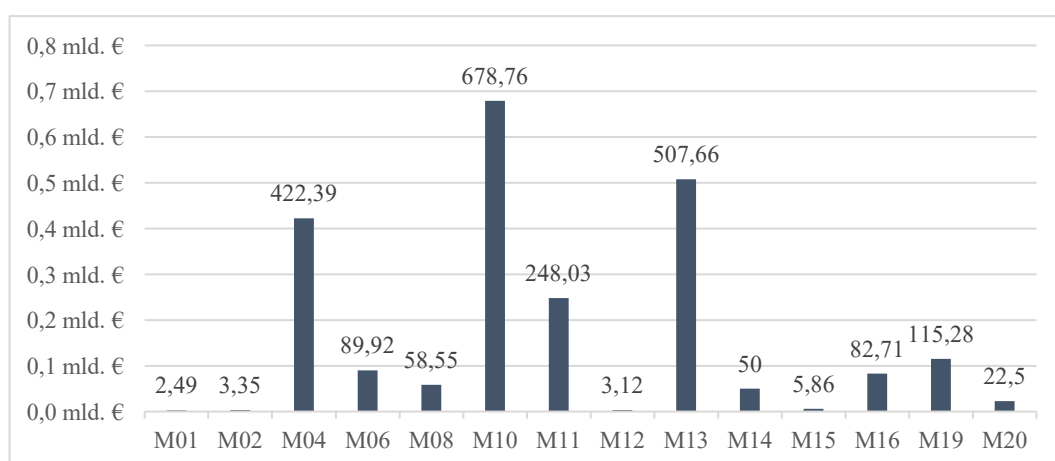
¹⁰ DOTAČNÍ INFO. *Integrovaný regionální operační program 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/integrovaný-regionální-operacní-program-2014-2020/>

Program rozvoje venkova, který je financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu, je rozdělen do šesti hlavních priorit:

- „P1: podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech,
- P2: zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů,
- P3: podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství,
- P4: obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím,
- P5: podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětví zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu,
- P6: podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech.“¹¹

Obr. 2.7: Výše finanční podpory opatření PRV

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Seznam všech opatření viz Příloha č. 5 této bakalářské práce. Popis opatření, která mohou čerpat obce, nebo sdružení obcí, je uveden zde:

¹¹ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVPORSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. Program rozvoje venkova na období 2014-2020 [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Programy/Program_rozvoje_venkova_final.pdf

- M04 – investice do hmotného majetku – opatření je zaměřeno na malé a střední zemědělské podniky u kterých zvyšuje konkurenceschopnost, cílem je také udržitelné hospodaření s přírodními zdroji,
- M08 – investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů – opatření podporuje efektivní využívání přírodních zdrojů a ochranu životního prostředí a klimatu,
- M15 – lesnicko-enviromentální a klimatické služby a ochrana lesů – opatření kompenzuje ztráty způsobené preferováním určitého porostního typu, a sběrem materiálu do genofondu lesních dřevin,
- M16 – spolupráce – cíl je zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků prostřednictvím technologického rozvoje, výzkumu a inovací,
- M19 – podpora pro místní rozvoj z iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj) – je to metoda podporující rozvoj venkova prostřednictvím místních obyvatel. MAS (místní akční skupiny) implementují tuto metodu za pomoci soukromého i veřejného sektoru.¹²

2.2.2 Programy územní spolupráce

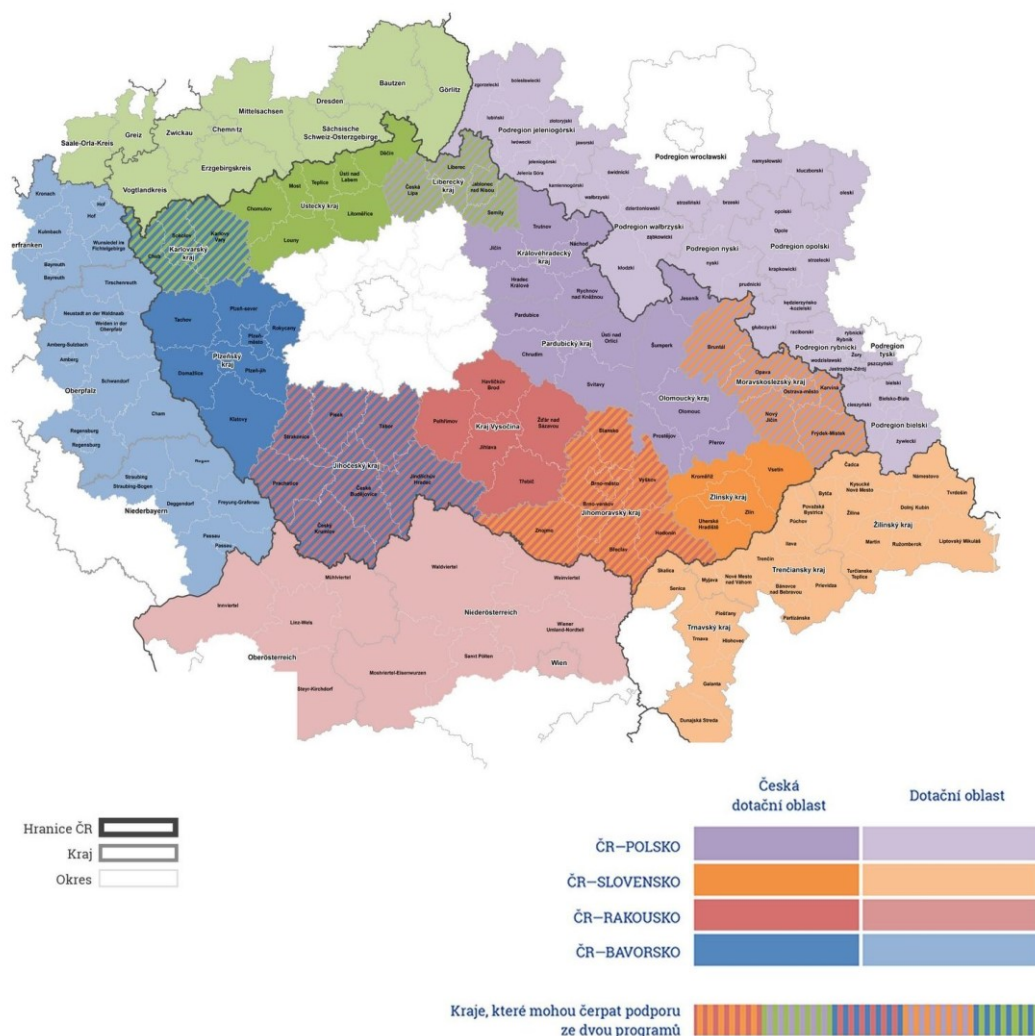
Operační programy přeshraniční spolupráce jsou vymezeny pro sousedící regiony v České republice a v jiném členském státu. Přeshraniční spolupráce je založena na tom, že účastník musí mít minimálně jednoho partnera na druhé straně hranice. Možnost realizovat projekty přeshraniční spolupráce platí pro území ležící podél hranic, to znamená všechny kraje vyjma hl. m. Prahy a Středočeského kraje. Programy Interreg koordinuje na území ČR Ministerstvo pro místní rozvoj (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Podmínkou čerpání podpory z programů je příspěvek projektu ke splnění příslušného specifického cíle a dalších podmínek. Mezi ty se řadí především princip vedoucího partnera, princip přeshraniční spolupráce a také prokazatelný pozitivní přeshraniční dopad na dané dotační území po obou stranách hranice.¹³

¹² EAGRI – REZORTNÍ PORTÁL MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ. *Opatření Operačního programu rozvoje venkova [online]. [cit. 23.3.2020].* Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/>

¹³ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVRÓPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 -2020 [online]. [cit. 23.3.2020].* Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/program-preshranicni-spoluprace-ceska-republik>

Obr. 2.8: Mapa regionů přeshraniční spolupráce ČR a jejich zahraničních partnerů

Zdroj: https://dotaceeu.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/preshranicni-spoluprace-zm.png?ext=.png

Interreg V-A Česká republika-Polsko

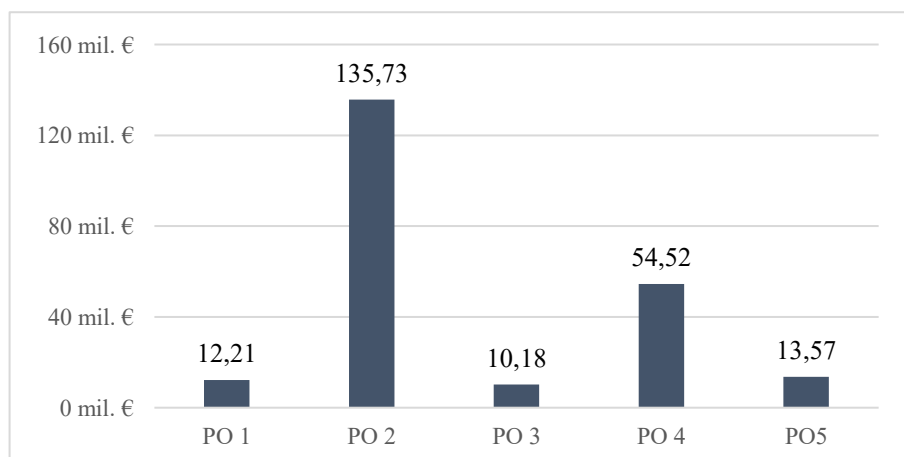
Tento program je pokračováním Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika-Polská republika 2007-2013. Program je orientován zejména na regionální a místní projekty s přeshraničním významem. Při volbě projektů je kladen velký důraz na jejich reálný přeshraniční dopad a vybírány jsou pouze takové projekty, které mají evidentně významný pozitivní dopad na české a polské pohraničí. (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Tento operační program je rozdělen do pěti hlavních oblastí:

- „PO 1: společné řízení rizik – podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení,

- *PO 2: rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti – podpora růstu podporujícího zaměstnanost rozvojem vnitřního potenciálu jako součásti územní strategie pro konkrétní oblasti, včetně přeměny upadajících průmyslových oblastí a zlepšení dostupnosti a rozvoje zvláštních přírodních a kulturních zdrojů,*
- *PO 3: vzdělání a kvalifikace – investice do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení vypracováním a naplňováním společných programů vzdělávání, odborné přípravy a školení,*
- *PO 4: spolupráce institucí a komunit – posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy, s podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi,*
- *PO 5: technická pomoc.*¹⁴

Obr. 2.9: Výše finanční podpory jednotlivých os programu Interreg CZ-PL

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Interreg V-A Slovenská republika-Česká republika

Prioritou programu je prostřednictvím společných přeshraničních projektů realizovat společné výzvy příhraničních regionů. Program je orientován na podporu investic firem do výzkumu a inovací, investice do vzdělávání, zachování, ochranu, propagaci a rozvoj přírodního a kulturního dědictví a podporu spolupráce mezi občany a orgány veřejné správy.¹⁵

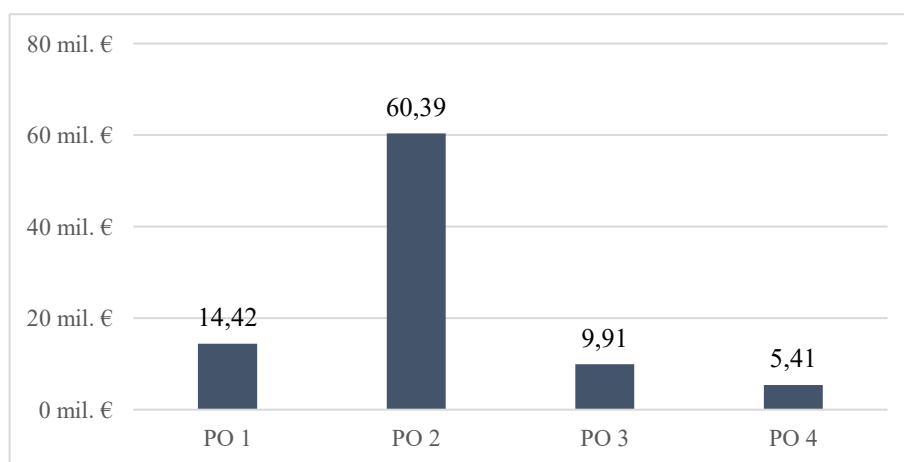
Tento operační program je rozdělen do čtyř hlavních oblastí:

¹⁴ INTERREG V-A ČESKÁ REPUBLIKA-POLSKO. Základní informace o programu [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

¹⁵ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLE VROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. INTERREG V-A Slovensko - Česká republika [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/2014-2020/operacni-programy/op-slovensko-%e2%80%93-cr>

- „PO 1: využívání inovačního potenciálu – cílem je investování do vzdělávání, školení, odborné přípravy, celoživotního vzdělávání. Dále také posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací,
- PO 2: kvalitní životní prostředí – cílem je zachování a ochrana životního prostředí a podpora efektivního využívání zdrojů,
- PO 3: rozvoj místních iniciativ – cílem je posílení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy a zainteresovaných orgánů veřejné správy,
- PO 4: technická pomoc“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.64-66).

Obr. 2.10: Výše finanční podpory jednotlivých os programu Interreg CZ-SK

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Interreg V-A Rakousko-Česká republika

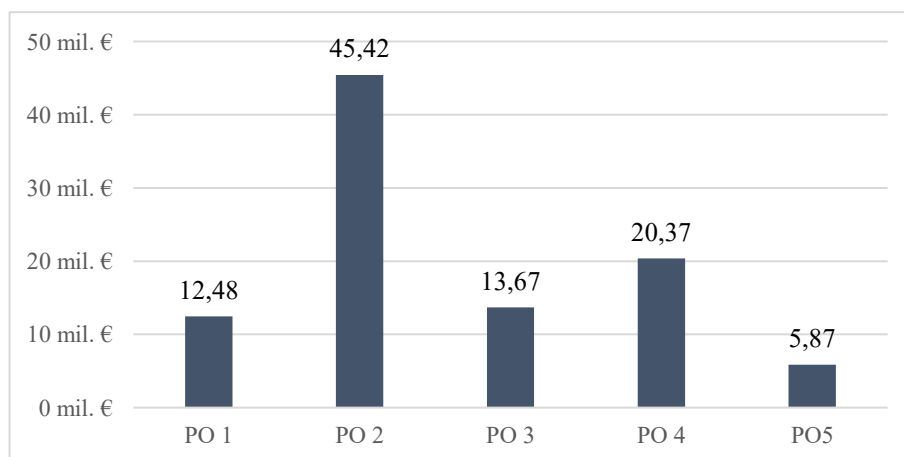
Cíl programu spolupráce Rakousko – Česká republika je podpora udržitelného inovativního ekonomického rozvoje společného příhraničního území. Na základě určených potřeb v programovém území byly stanoveny tematické cíle, z nichž byly vyvozeny čtyři prioritní osy a jejich investiční priority, které budou v Programu podporovány (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Operační program je rozdělen do pěti hlavních oblastí:

- PO 1: posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací – cílem je podpořit výzkumnou a inovační infrastrukturu a celkové zvýšení úrovně včetně podpory odborných středisek, posílení vazeb mezi podniky, výzkumnými středisky a vysokými školami.
- PO 2: životní prostředí a zdroje – prioritou je ochrana a rozvoj přírodního a kulturního dědictví. Podpora infrastruktury a služeb pro ochranu ekosystému, a rozvoj inovativních technologií zaměřených na ochranu životního prostředí.

- *PO 3: rozvoj lidských zdrojů – cílem je využití potenciálu lidských zdrojů pomocí společných programů vzdělávání, odborné přípravy a školení.*
- *PO 4: udržitelné sítě a institucionální spolupráce – záměrem je podpora spolupráce občanů, místních komunit a institucí vedoucí k vyšší efektivitě veřejného sektoru.*
- *PO 5: technická pomoc.¹⁶*

Obr. 2.11: Výše finanční podpory jednotlivých os programu Interreg CZ-AT

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Program přeshraniční spolupráce Česká republika-Svobodný stát Bavorsko

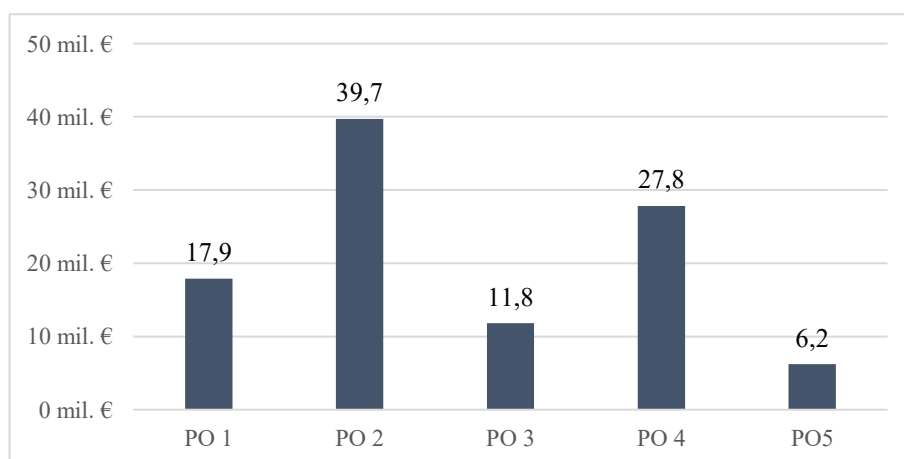
Program je zaměřen na regionální a místní projekty, které mají prokazatelný pozitivní dopad na programovém území. Jsou podporovány velké investiční projekty i malé neinvestiční projekty.

Operační program je rozdělen do pěti hlavních oblastí:

- PO 1: posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací – podpora zapojení malých a středních podniků do aktivit spojených s výzkumem a inovacemi,
- PO 2: zachování a ochrana životního prostředí a účinné využívání zdrojů – podpora podnikání udržitelnou formou pro ochranu a zachování společného kulturního a přírodního dědictví, obnova biodiverzity programového území,
- PO 3: investice do dovedností a vzdělávání – spolupráce vzdělávacích institucí, odbourávání jazykových překážek, přizpůsobování trhu práce,
- PO 4: udržitelné sítě a institucionální spolupráce – snaha o zvýšení spolupráce mezi občany a institucemi v česko-bavorském pohraničí,
- PO 5: technická pomoc.¹⁷

¹⁶ INTERREG RAKOUSKO-ČESKÁ REPUBLIKA. *Prioritní osy* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.at-cz.eu/cz/o-programu/prioritni-osy>

Obr. 2.12: Výše finanční podpory jednotlivých os programu Interreg CZ-DE-BY

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Program spolupráce Svobodný stát Sasko-Česká republika

Program spolupráce se zaměřuje na podporu regionálních a místních projektů s přeshraničním významem, které jsou připravované ve spolupráci českých a saských kooperačních partnerů.

Tento operační program je rozdělen do čtyř hlavních oblastí:

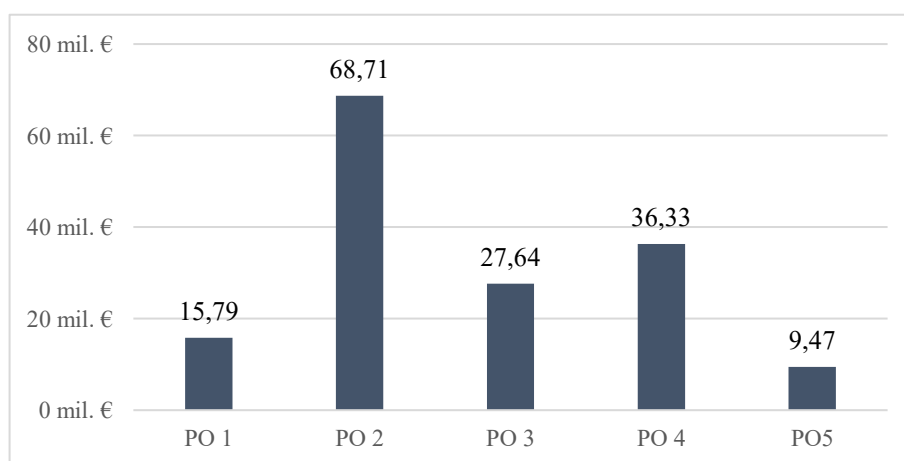
- PO 1: podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik – cílem této oblasti je spolupráce na společných postupech v případě výskytu povodní, uskutečnění systémových aktivit umožňující včasnou identifikaci nebezpečí, kolektivní cvičení, podpora jazykové vybavenosti a činnost s mládeží,
- PO 2: zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů – tato sféra se zabývá opatřením na zdokonalení kvality podzemních i povrchových vod včetně stavu vodních toků, zlepšením přístupnosti přírodních a kulturních aktivit, investicemi do turistické a kulturní infrastruktury, kolektivním marketingem kulturního a přírodního dědictví, vývojem koncepcí a produktů cestovního ruchu a společným managementem na ochranu biodiverzity a sítě NATURA 2000,
- PO 3: investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení – zde patří spolupráce mezi všemi stupni školního i předškolního vzdělávání. Spolupráce v rámci přeshraniční odborné přípravy, školních projektů a profesní kvalifikace. Zvyšování kvalifikace pedagogů

¹⁷ ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVPROSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 -2020 republika [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/program-preshranicni-spoluprace-ceska-republik>

a studentů v oblasti jazykové vybavenosti a zvyšování mezikulturních kompetencí. Zvyšování ekologického povědomí a environmentálního vzdělávání,

- PO 4: posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy – zkvalitňování vztahů mezi institucemi a jejich spolupráce, prohlubování mezikulturních a jazykových kompetencí a podpora tvorby přeshraničních sítí a struktur,
- PO 5: technická pomoc (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015).

Obr. 2.13: Výše finanční podpory jednotlivých os programu Interreg CZ-DE-SN

Zdroj: Bednářová, Hlavatý, Charouzek (2015), vlastní zpracování

Programy nadnárodní spolupráce

Nadnárodní spolupráce stimuluje tvorbu integrovaných partnerství, která mají dopad i za hranicemi států v oblasti nadnárodní spolupráce. Taková partnerství zahrnují a reprezentují různé úrovně vlády a správy, zahrnují veřejné i soukromé subjekty a různé oblasti politiky. Díky těmto partnerstvím se připravují a realizují společná řešení.¹⁸

V EU existuje mnoho oblastí nadnárodní spolupráce, některé z těch, do kterých je zapojena i Česká republika jsou zde uvedeny se stručným popisem jejich funkce:

- Interreg CENTRAL EUROPE – spolupráce v oblasti inovací s cílem zvýšit konkurenceschopnost Střední Evropy, spolupráce v oblasti nízkouhlíkových strategií ve Střední Evropě, spolupráce v oblasti přírodních a kulturních zdrojů pro udržitelný růst ve Střední Evropě, spolupráce v oblasti dopravy s cílem zajistit lepší spojení ve Střední Evropě,

¹⁸EUROPEAN COMMISSION. *Nadnárodní spolupráce*. [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/glossary/t/transnational-cooperation

- Interreg DANUBE – inovativně a sociálně zodpovědný, environmentálně a kulturně zodpovědný, lépe propojený a dobře řízený Dunajský region,
- Interreg EUROPE – výzkum, technologický rozvoj a inovace, konkurenceschopnost malých a středních podniků, nízkouhlíkové hospodářství, životní prostředí a účinné nakládání se zdroji,
- ESPON 2020 – územně analytické podklady, přenos, pozorování, nástroje a informovanost,
- INTERACT III – identifikovat, popsat a rozšířit přístupy vedoucí ke správnému řízení programů Evropské územní spolupráce,
- URBACT III – posílení kvality strategického řízení a výměna zkušeností mezi městy, sdílení zkušeností spojených s udržitelným rozvojem měst.

Mezinárodní visegrádský fond

Visegrádský fond je dalším příkladem mezinárodní spolupráce. Fond je mezinárodní dárcovská organizace, založená v roce 2000 vládami zemí Visegrádské skupiny - Českou republikou, Maďarskem, Polskem a Slovenskem za účelem podpory regionální spolupráce ve Visegrádském regionu (V4), jakož i mezi regionem V4 a dalšími zeměmi, zejména v regionech západního Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Makedonie, Černá hora a Srbsko) a Východního partnerství (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina). Fond tak činí přidělením 8 milionů EUR prostřednictvím grantů, stipendií a rezidencí umělců poskytnutých ročně za stejných příspěvků všech zemí V4. Další dárcovské země (Kanada, Německo, Nizozemsko, Jižní Korea, Švédsko, Švýcarsko, Spojené státy) poskytly dalších 10 milionů EUR prostřednictvím různých grantových schémat, které fond provozuje od roku 2012.¹⁹

Visegrádský fond vytvořil sedm cílových oblastí pro grantové programy Visegrad (spolupráce alespoň tří zemí V4) a Visegrad+ (spolupráce alespoň tří zemí V4, a jedné země z regionu západního Balkánu, nebo Východního partnerství), jsou to:

1. kultura a společná identita – má za cíl zvýšit povědomí o kulturní rozmanitosti a vyvolat přeshraniční kulturní dialog,

---

¹⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Mezinárodní Visegrádský fond*. [online]. [cit. 27.3.2020]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/mezinarodni-visegradsky-fond>

2. vzdělávání a budování kapacit – cílem je zdokonalit tvrdé i měkké dovednosti pro lepší přístup na trh práce a programy celoživotního vzdělávání,
3. inovace, výzkum a vývoj, podnikání – nárůst v sítích B2B (business to business) s důrazem na rozvoj malých, středních a začínajících podniků,
4. demokratické hodnoty a média – věnuje se zvyšování účasti občanů na demokratickém systému,
5. veřejná politika a institucionální partnerství – aktivní zapojení občanské společnosti do procesů tvorby politik s důrazem na mládež,
6. regionální rozvoj, životní prostředí a cestovní ruch – zvýšit počet dvoustranných spoluprací obcí a měst,
7. sociální rozvoj – podpora tolerantního a inkluzivního myšlení ve společnosti, ochrana menšin.²⁰

V rámci programu Visegrad+ probíhá i přeshraniční spolupráce mezi dvěma organizacemi ze dvou sousedících zemí V4 ve 40km vzdálenosti od hranice.

2.3 Mikroregiony jako subjekty dotačních programů

Tato kapitola se věnuje mikroregionům z důvodu našeho zaměření na oblast mikroregionu Hlučínsko. Představíme si blíže pojem mikroregion, jak je vymezen, roli mikroregionů v ČR, vznik a typy mikroregionů.

Mikroregion je malý územní celek, který je tvořen několika členskými obcemi, které mají společný zájem o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj mikroregionu (Jáč a kol., 2010).

Podle § 49 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích můžou obce dobrovolně vstupovat do svazků obcí. Hlavním cílem je ochrana a prosazování společných zájmů. Obce vstupují do již vytvořených dobrovolných svazků obcí nebo svazek obcí mohou samy založit. Svazek vznikne v okamžiku zápisu do rejstříku svazků obcí. Rejstřík vede příslušný krajský úřad podle sídla svazků obcí. Předmětem činnosti je např. oblast sociální péče, zdravotnictví, kultury, ochrany veřejného pořádku, školství, péče o zvířata, zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení.²¹

---

²⁰ VISEGRAD FUND. *Visegrad grants*. [online]. [cit. 27.3.2020]. Dostupné z: <https://www.visegradfund.org/apply/grants/visegrad-grants/?c=objectives>

²¹ Zákon č. 128 ze dne 20. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení) [online]. [cit. 30.11.2019.] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Obce spojuje do mikroregionu především společný zájem obecného rozvoje území, v některých případech vznikají tyto mikroregiony účelově, například potřeba výstavby čističky odpadních vod. V obou případech obce profitují ze sdílení informací a zkušeností a ze vzájemné spolupráce. Z pohledu financování mají obce v mikroregionu větší šanci dosáhnout na externí finanční prostředky ve formě projektů a dotací.²²

Pojem obec, jakožto základní prvek mikroregionů, lze chápat jako skupinu osob, kterou spojuje konkrétní zájem. Pojem obec je také vymezen zákonem o obcích, podle něhož je obec základním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek a je vymezený hranicemi obce. Zastupitelé obce plní své povinnosti ve veřejném zájmu, pečují o všeobecný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Koncepce obce jako samosprávného společenství občanů je ve skutečnosti založeno na osobním, územním a ekonomickém základu (Vrabková, 2016).

Tab. 2.1: Přehled mikroregionů v ČR

Kraj	Počet mikroregionů	Z toho víceúčelových/jednoúčelových
Jihočeský kraj	57	48/9
Jihomoravský kraj	134	73/61
Karlovarský kraj	20	19/1
Královéhradecký kraj	51	48/3
Liberecký kraj	31	25/6
Moravskoslezský kraj	42	35/7
Olomoucký kraj	59	44/15
Pardubický kraj	56	37/19
Plzeňský kraj	61	43/18
Středočeský kraj	117	86/31
Ústecký kraj	48	42/6
Kraj Vysočina	68	44/24
Zlínský kraj	43	37/6
Ostatní	1	1/0
Celkem	788	582/206

Zdroj: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=5036>, [online], [cit. 20.2.2020], vlastní zpracování

²² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Mikroregiony a místní akční skupiny*. [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

3 Identifikace využití konkurenčních výhod příhraničního regionu

V následující kapitole je nejprve vymezena námi zvolená oblast, pro kterou je provedena analýza čerpání dotací ve vybraných obcích, tato aktivita je sledována dvě programovací období. U jednotlivých obcí jsou uvedeny využité dotační projekty. Pro zjednodušení je u jednotlivých projektů brána v potaz celková výše dotace přidělená všem partnerům, nezkoumáme tedy jak konkrétně byla tato částka přerozdělena.

Cílem praktické části této bakalářské práce je pomocí metody komparace identifikovat využití konkurenční výhody vybraných obcí v podobě účasti v programu Interreg CZ-PL. Po teoretickém rozboru regionu jako takového a vymezení pojmu příhraniční region jsme se rozhodli zvolit mikroregion Hlučínsko, který naplňuje všechny požadavky viz shrnutí kapitoly 2.1.1. Při snaze zjistit konkurenční výhodu mikroregionu Hlučínska, jsme dospěli k závěru, že Program přeshraniční spolupráce, dotovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj, konkrétně pro námi zvolenou oblast program Interreg CZ-PL, je ideálním příkladem projektu, který je zaměřen pouze na příhraniční oblast, viz kapitola 2.2.2. Pro analýzu je použita komparační metoda, u které dochází k porovnání různých objektů za stejných podmínek, v tomto případě identifikovat míru využití dotačních projektů vybraných obcí, pro zvýšení vypovídající hodnoty je pro analýzu zvolen časový rámec dvě programová období, tedy 2007-2013 a 2014-2020. Data, ze kterých vycházíme, jsou k dispozici online, jelikož všechny projekty, které jsou financované Evropskou unií, je povinnost zveřejnit.

3.1 Charakteristika mikroregionu Hlučínsko

Mikroregion Hlučínsko je situován v severovýchodní části České republiky na území Moravskoslezského kraje. Na jihu je vymezen tokem řeky Opavy, na jihovýchodě řekou Odrou a severní vymezení tvoří hranice s Polskem. Je ohraničen dvěma městy: Opavou na západní straně a Ostravou na straně východní. Území mikroregionu zahrnuje 27 obcí okresu Opava, viz Obr. 3.1. Z historického hlediska spadá pod území Hlučínska též 5 obcí, které jsou nyní městskými částmi Ostravy – Hošťálkovice, Koblov, Lhotka a Petřkovice, a také Malé Hoštice, které jsou součástí města Opavy.

Území mikroregionu Hlučínsko se rozkládá na ploše 295,18 km² (což představuje 26,2 % rozlohy okresu Opava a 5,4 % Moravskoslezského kraje) a žije zde 65 575 obyvatel (36,3 % obyvatel okresu Opava a 5,2 % obyvatel Moravskoslezského kraje).

Obr. 3.1: Hlučínsko

Zdroj: <https://www.mapaceska.cz/u85qYjvOSc/dFW7Ux8lg6>, [online], [cit. 3.4.2020], vlastní zpracování

3.1.1 Správní členění a formy sdružení mikroregionu Hlučínsko

Mikroregion Hlučínsko je z hlediska veřejné správy součástí Moravskoslezského kraje, přesněji se rozkládá na území okresu Opava a současně pak na území obcí s rozšířenou působností Kravaře a Hlučín. Nyní je třeba se zaměřit na konkrétní formy sdružení, které se nacházejí na území Hlučínska, jsou to:

- Sdružení obcí Hlučínska,
- Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko (SOMH),
- Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (SOMH-Z),
- Místní akční skupina Hlučínsko o. s.,
- Euroregion Silesia.

Sdružení obcí Hlučínska vzniklo jako reakce na reformu veřejné správy po politickém převratu v roce 1989, kdy politické boje o moc zapříčinily odloučení oblasti Hlučínska od finančních prostředků. 18. září 1991 se konalo první ustavující zasedání Sněmu starostů Sdružení obcí Hlučínska. Prvotním úkolem sdružení byla podpora

menších sdružení založených např. z důvodu plynofikace, také se sdružení přičinilo ve znovuotevření malých hraničních přechodů s Polskem. V roce 1998 došlo k podpisu nové zakladatelské smlouvy mezi těmito 24 členy: Hlučín, Kravaře, Dolní Benešov, Bohuslavice, Bolatice, Darkovice, Hať, Hněvošice, Chlebičov, Chuchelná, Koberice, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Oldřišov, Rohov, Služovice, Sudice, Šilheřovice, Štěpánkovice, Třebom, Velké Hoštice, Vřesina, Závada. Sdružení bylo zapsáno u Okresního úřadu Opava do registru sdružení. Později se sdružení rozšířilo ještě o obce Píšť, Bělá a Strahovice. Vzhledem k úpravě zákona, bylo v roce 2003 toto sdružení zrušeno a založeno tentýž rok znovu se stejnou členskou základnou. K dnešnímu dni má tedy sdružení 27 členských obcí a zaměřuje se převážně na spolupráci v oblasti cestovního ruchu, kultury a propagaci regionu jako celku.²³

Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko (SOMH) vznikl 22. ledna 2002 zápisem do rejstříku sdružení u Okresního úřadu Opava – referátu vnitřních věcí a sdružuje obce, které spadají pod úřad s rozšířenou působností v Hlučíně. Jedná se o následující obce: Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Chuchelná, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina a Závada. Od července 2007 ukončili obce Bolatice a Chuchelná své členství ve svazku. Předmětem činnosti svazku je rozšíření, zlepšení a prohloubení hospodářské, kulturní a jiné aktivity mezi členy svazku obcí v prospěch mikroregionu Hlučínska a také spolupráce mezi členy při projektech na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni.²⁴

Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (SOMH-Z) vznikl na sklonku roku 2001, v roce 2002 byl svazek obcí zapsán do registru právnických osob, sídlo svazku je na Městském úřadě v Kravařích. Svazek je tvořen 12 obcemi ve východní části okresu Opava a nalézá se na části historického území Hlučínska. Jsou to obce: Hněvošice, Chlebičov, Koberice, Kravaře, Oldřišov, Rohov, Služovice, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom a Velké Hoštice. Od prosince roku 2006 jsou členy svazku také obce Bolatice a Chuchelná. Starostové obcí v západní části regionu Hlučínska založili dobrovolný svazek obcí za účelem ochrany a prosazování jejich společných zájmů, dále z důvodu rozšíření, zkvalitnění a prohloubení hospodářské,

---

²³OSTRAVA PETŘKOVICE. *Sdružení obcí Hlučínska*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <https://petrkovice.ostrava.cz/cs/informacni-rozcestnik/sdruzeni-obci-hlucinska>

²⁴SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – východ*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web/14/soubory/svazek-obci-mikroregionu-hlucinska-vychod-1-2.PDF>

kulturní a jiné spolupráce a také z důvodu koordinace při regionálních projektech v obecní a podnikatelské sféře.²⁵

Místní akční skupina Hlučínsko o. s. vznikla dne 27. listopadu 2006 registrací u Ministerstva vnitra České republiky. Sdružení je právnickou osobou založenou dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Je zde zastoupeno 29 obcí Hlučínska prostřednictvím dvou mikroregionů: Svazku obcí mikroregionu Hlučínska a Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ, a podnikatelské a nepodnikatelské subjekty na území Hlučínska. Hlavním podmínkou vzniku sdružení bylo využití dotační zemědělské politiky Evropské Unie pro udržitelný rozvoj venkova. Zájem sdružení je také zvýšení životní úrovně obyvatelstva, modernizace zemědělství, nové pracovní příležitosti, investice do vzdělání a sociální oblasti, a především rozvoj cestovního ruchu.²⁶

Euroregion Silesia představuje formu spolupráce České republiky s Polskem, která se začala rozvíjet po roce 1989, ale měla spíše individuální charakter, neboť se týkala pouze měst Opava a Krnov. V roce 1998 vyústila tato spolupráce v ustavení Euroregionu Silesia, ke kterému se postupem času připojovaly další města a obce. V dnešní době Euroregion zahrnuje území okresu Opava a části okresu Ostrava, Bruntál a Nový Jičín. Členská základna se skládá z 52 měst a obcí a z 5 přidružených členských organizací – Slezská univerzita Opava, Okresní hospodářská komora Opava, Matice slezská Opava, MAS Opavsko a MAS Hlučínsko. Na polské straně Euroregion zahrnuje powiaty (okresy) Raciborski, Głubczycki, Wodzisławski a Rybnicki, které se nacházejí na území Opolského a Slezského vojvodství, a jeho členy je 22 gmin (základní územně správní jednotka v Polsku), které mají charakter malého okresu. Z mikroregionu Hlučínska jsou členy euroregionu Silesia obce Bolatice, Darkovice, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Hněvošice, Chlebičov, Koberice, Kozmice, Kravaře, Ludgeřovice, Oldřišov, Píšť, Rohov, Služovice, Strahovice, Sudice, Šilheřovice a Velké Hoštice. Hlavní činností Euroregionu Silesia je podpora přeshraniční spolupráce

---

²⁵ SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – západ*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web/13/soubory/svazek-obci-mikroregionu-hlucinsko-%E2%80%93-zapad-1-3.PDF>

²⁶ MAS HLUČÍNSKO. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.mashlucinsko.cz/mas-hlucinsko/co-je-to-mas-hlucinsko/>

a rovnoměrný rozvoj příhraničního území v oblastech jako je: infrastruktura, životní prostředí, cestovní ruch a školství.²⁷

Shrnutí

Jelikož na území Hlučínska existuje více subjektů sdružujících jak obce, tak podnikatele, pro lepší znázornění je níže uvedena tabulka, viz Tab. 3.1. Pro účely této Bakalářské práce byl zvolen jako výběrový soubor Svazek obcí mikroregionu Hlučínska, ten je v tabulce zvýrazněn.

Tab. 3.1: Členství obcí ve sdruženích

Obec/ spolek/ skupina	SOMH	SOMH západ	Sdružení obcí Hlučínska	MAS Hlučínsko	Euroregion Silesia
Bělá	1		1	1	
Bohuslavice	1		1	1	
Bolatice		1	1	1	1
Darkovice	1		1	1	1
Děhylov	1			1	
Dobroslavice	1			1	1
Dolní Benešov	1		1	1	1
Hať	1		1	1	1
Hlučín	1		1	1	1
Hněvošice		1	1	1	1
Hošťálkovice			*		
Chlebičov		1	1	1	1
Chuchelná		1	1	1	1
Kobeřice		1	1	1	1
Kozmice	1		1	1	1
Kravaře		1	1	1	1
Lhotka			*		
Ludgerovice	1		1	1	
Malé Hoštice			*		
Markvartovice	1		1	1	
Oldřišov		1	1	1	1
Petřkovice			*		
Píšť	1		1	1	1
Rohov		1	1	1	1
Služovice		1	1	1	1
Strahovice		1	1	1	1
Sudice		1	1	1	1
Šilheřovice	1		1	1	1
Štěpánkovice		1	1	1	
Třebom		1	1	1	
Velké Hoštice		1	1	1	1
Vřesina	1		1	1	1
Závada	1		1	1	1

²⁷ EUROREGION SILESIA. Česká část Euroregionu Silesia. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia&open_menu=69

MAS Hlučínsko					1
SOMH			1		
SOMH západ			1		
1 = je členem; * = spolupracuje					

Zdroj: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-clenska-zakladna-CZ&open_menu=89, <http://www.mashlucinsko.cz/mas-hlucinsko/clenove/>, <http://www.hlucinsko.eu/>, [online], [cit. 18.4.2020], vlastní zpracování

Z tabulky 3.1 můžeme vyčíst, že každá obec je členem minimálně dvou sdružení, to vyplývá už z logiky, že Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko a Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ, jsou součástí Sdružení obcí Hlučínska. Jedinou výjimku můžeme vidět u obcí Hošťálkovice, Lhotka, Malé Hoštice a Petřkovice, které nejsou členy žádného z uvedených svazků, pouze spolupracují se Sdružením obcí Hlučínska.

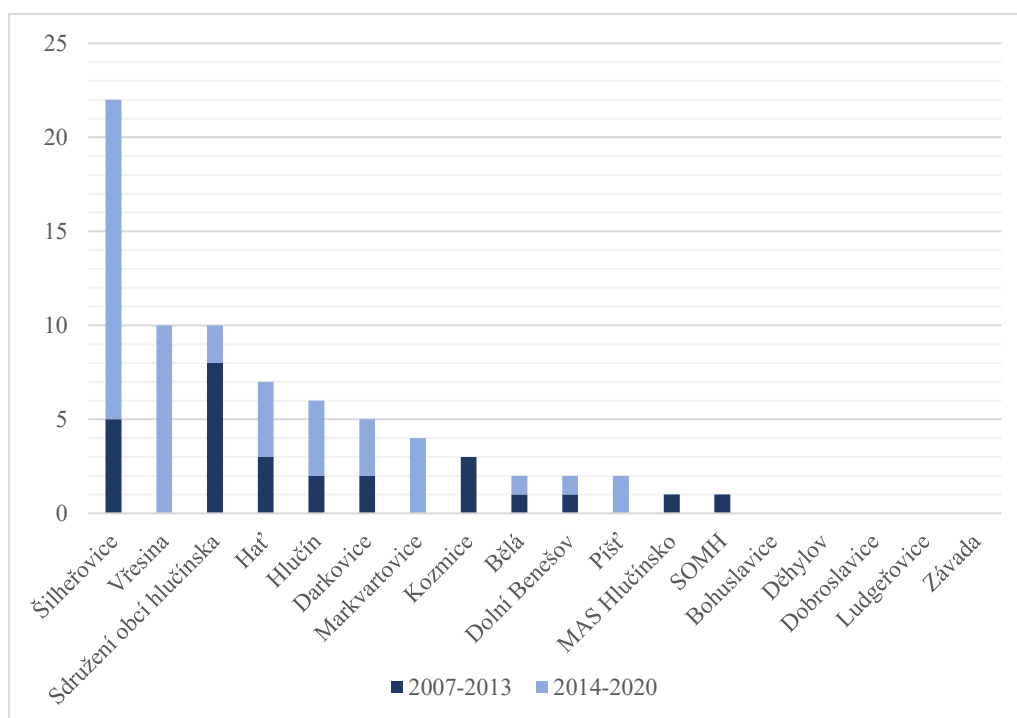
Další zajímavou kombinaci můžeme spatřit u obcí Bohuslavice a Děhylov. Spadají do ORP Hlučín, tudíž jsou členy Svazku obcí mikroregionu Hlučínska, ale jako jediné dvě obce nepatří do Sdružení obcí Hlučínska. Naopak MAS Hlučínsko, která vznikla z členů Sdružení obcí Hlučínska, obce Bohuslavice a Děhylov jako své členy eviduje. Tento jev může být důsledkem historického vývoje Hlučínska, které považovalo řeku Opavu za hranici, tyto obce totiž leží na druhém břehu.

Zbytek obcí je členy tří až čtyř sdružení, podle toho, jestli jsou členy Euroregionu Silesia jako samostatné obce, prakticky je totiž každá obec v MAS Hlučínsko zároveň i členem Euroregionu Silesia, jelikož MAS Hlučínsko je členem jako celek.

3.2 Využití vybraných dotačních prostředků obcemi ve Svazku obcí mikroregionu Hlučínska

V této kapitole bude za pomoci komparační metody vyhodnoceno čerpání dotačních prostředků z fondu Interreg CZ-PL, který jsme vyhodnotili jako konkurenční výhodu příhraničního regionu. Přehled účastí jednotlivých obcí v projektech je zobrazen na Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Porovnání počtu účasti obcí v projektech v rámci programu Interreg CZ-PL

Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu>; <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/cerpani-v-obdobi-2007-2013>, [online], [cit 18.4.2020], vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu (Obr. 3.2) lze přehledně vyčíst, které obce se aktivně zapojují do programu Interreg CZ-PL. Většina obcí (10 z 15) se do čerpání programu zapojila alespoň jednou za poslední dvě programová období, zbylých 5 obcí tuto možnost nevyužilo, ovšem ani obce, které se samy aktivně nezapojili, jsou členy programů, jejichž žadateli jsou Sdružení obcí Hlučínska, MAS Hlučínsko a SOMH. Jednotlivé programy jsou uvedeny pro každou obec níže a rozděleny podle programového období.

Obec Bělá

V období 2007-2013 se obec, spolu s Gminou Kietrz, zúčastnila projektu „Fotbal bez hranic“ a získaly dotaci 6416,21 EUR. Důvod vzniku projektu byl setkání národů u tradičního sportu, kterým je fotbal. Prostřednictvím fotbalu, rybolovu a neformální večerní zábavy s hudbou projekt sblížil obyvatele těsně sousedících regionů oddělených státní hranicí.

V období 2014-2020 se obec zúčastnila projektu „Spolupráce hasičů na polsko-českém pohraničí, výměna zkušeností a vzájemná pomoc“. Obec spolupracovala s Gminou Krzanowice a dotace na projekt činila 7814,51 EUR. Cílem projektu bylo

zintenzivnění přeshraniční spolupráce mezi jednotkami dobrovolných hasičů a přilákat mladou generaci ke vstupu mezi jejich členy.

Obec Darkovice

V období 2007-2013 se obec účastnila spolu s Gminou Lyski dvou projektů s celkovou dotací 23645,83 EUR. Jednalo se o projekty: „Společné poznávání česko-polského příhraničí“, který se zaměřil na společnou výuku ZŠ Dobroslavice a ZŠ Rasczyce, a „Rozvoj spolupráce hasičských sborů Darkovic a Lyski“, který vznikl při příležitosti oslavy 100 let od založení SDH Darkovice.

V období 2014-2020 se obec účastnila třech projektů ve spolupráci s Gminou Lyski, celková dotace na tyto projekty pro obce činila 55571,08 EUR. Jednalo se o projekty: „Tradice a folklór základem rozvoje kultury v obcích Lyski i Darkovice“, „Rozvoj spolupráce budoucností příhraničí“ a „Trvalá spolupráce klíčem k budoucnosti“. Průsečíkem projektů bylo znovu oživit kulturní a sociální vazby, které mezi těmito obcemi zanikly.

Město Dolní Benešov

V období 2007-2013 se ZŠ Dolní Benešov spolu se ZŠ v Krzyzanovicích zapojily do projektu „Poznáváme své sousedy“ na který dostaly dotaci ve výši 6830,5 EUR. Projekt měl za cíl sblížení žáků obou škol pomocí realizovaných sportovních a kulturních akcí a také předání zkušeností mezi pedagogy obou škol.

V období 2014-2020 se město spolu s Gminou Wilamowice zúčastnilo projektu „Dolnobenešovská kantáta – mezinárodní setkání pěveckých sborů“ a rozdělili si dotaci ve výši 16201 EUR. Cílem projektu byla spolupráce českých a polských pěveckých sborů a rovněž podpora tradice setkávání pěveckých sborů partnerských měst.

Obec Hať

V období 2007-2013 spolupracovala obec s Gminou Krzyzanowice na třech společných projektech, jednalo se o projekty: „Vybudování cyklostezky Hať (CZ) - Krzyzanowice (PL)“, „Přeshraniční spolupráce hasičů Hať a Krzyzanowic - 10. výročí“ a „Rekonstrukce silnice spojující obce Hať a Rudyszwałd v rámci zlepšení dostupnosti příhraniční oblasti po vstupu do Schengenského prostoru“. Dohromady na tyto projekty byla přidělena dotace ve výši 1018911,35 EUR.

Obec se v období 2014-2020 účastnila čtyř projektů, z toho ve dvou projektech spolupracovala s Gminou Krzyzanowice, a to v projektech „Hudba nezná hranice – pořádání společných CZ-PL koncertů prostřednictvím společného pěveckého sboru“ na který dostaly dotaci 23246,99 EUR, a „Venkovské Trojhalí“ s dotací 18695,8 EUR. V tomtéž období se obec účastnila projektu „Stezka horní Odry – zelené stezky pohraničím“ do které byly zapojeny také obce Šilheřovice, Vřesina a město Bohumín na české straně, a Gmina Lyski, Gmina Krzyzanowice, Gmina Kornowac a Gmina Lubomia na straně polské. Celková dotace na tento projekt činila 1999605,08 EUR, proto jsme se rozhodli pro přepočtení celkové sumy v poměru délky vybudované cyklostezky pro jednotlivé obce. Poslední projekt v tomto období byl „Partnerství a Rozvoj“ jehož členy byly ještě obce Píšť a Šilheřovice, a Gmina Krzyzanowice dotovaný částkou 35678,75 EUR.

Město Hlučín

V programovém období 2007-2013 město realizovalo dva projekty. Prvním z nich byl projekt „Spolu na hory“, který se zaměřil na budování dlouhodobých vztahů a odbourání jazykových bariér mezi vrstevníky ZŠ z Hlučína a ZŠ z Krzyzanowic. Dva kurzy a závěrečná konference byly realizovány s dotací 22720,58 EUR. Druhý projekt s názvem „Hlučínsko-Namysłowski Gejzír spolupráce“ byl zaměřen jak na děti, které vystupovaly se svými programy, tak na dospělé, kteří se více dozvěděli o kultuře, lidových tradicích a o spolupráci těchto dvou obcí. Obce na tyto aktivity dostaly dotaci ve výši 27470,3 EUR.

V programovém období 2014-2020 se město účastnilo čtyř projektů. První projekt byl „Kulinářské návraty ke tradici“, byl realizován s obcí Krzyzanowice, a celková dotace činila 7593,56 EUR. Projekt byl zaměřen na rozšíření znalostí v oblasti kuchařství a kultury. Dalším realizovaným projektem byl „Handicapovaní sportovně zdatní - integrace bez hranic“, který byl uskutečněn ve spolupráci s městem Rybnik a dotován částkou 18956,27 EUR. Cílem projektu byla podpora a motivace osob se zdravotním postižením, překonávání bariér a stereotypů dnešní doby. Další dva projekty byly realizovány s městem Raciborz a jednalo se o dvě taneční vystoupení, „Za zrcadlem“ a „Zakletá labuť- taneční představení na vodě“, realizované společně českými a polskými soubory k větší integraci dětí a mládeže. Celkem dostaly tyto dva projekty dotaci 39308,07 EUR.

Obec Kozmice

Obec realizovala tři projekty v programovém období 2007-2013, tyto projekty se týkaly spolupráce jednotek dobrovolných hasičů v Hlučíně a Rudyszwaldu. Spolupráci zahájily projektem „Zpevněné startovací plochy pro konání česko-polských soutěží v požárním sportu v obci Kozmice“, který měl za cíl zlepšit podmínky pro konání soutěží v hasičském sportu, a zrealizovat společné setkání obou partnerů. Druhý projekt „Klubovna hasičů v Kozmicích - místo česko-polského setkávání“ navázal na projekt předešlý a jeho cílem bylo vybudování zázemí pro účastníky pravidelných setkání jednotek dobrovolných hasičů. Poslední společný projekt s názvem „Zázemí pro konání česko-polských hasičských a jiných sportovních soutěží“ opět navázal na programy předešlé a cílem bylo vybudování diváckého zázemí pro hasičské i jiné sportovní soutěže. Celkem obdržely obce za tyto projekty dotaci ve výši 79352,99 EUR.

V programovém období 2014-2020 se obec nezapojila žádným projektem.

Obec Markvartovice

V programovém období 2007-2013 se obec nezapojila žádným projektem.

V období 2014-2020 se obec zapojila s Gminou Bierawa do celkem čtyř projektů. „Procházka pohraničím“ je projekt, jehož cílem bylo vytvořit pomocí fotografií virtuální prohlídku zajímavostí obou partnerů, projekt byl dotován částkou 17935,00 EUR. Projekt „Programování je způsob na integraci“ využíval kurzy programování se stavebnicí Lego WeDo k navázání spolupráce žáků 4. až 8. tříd, dotaci na pořízení vybavení a školení učitelů získaly obce ve výši 19885,75 EUR. Projekt „Sportovní pohraničí“ využíval jako nástroj mezinárodní integrace sport, realizovány byly turnaje a tréninky a také byl propagován zdravý životní styl, to vše s dotací 19782,68 EUR. Poslední realizovaný projekt „Tajemství keramiky, aneb polsko-české výtvarné kurzy“, měl za cíl propagaci tradičních motivů opolského Slezska prostřednictvím kurzů keramiky, ze kterých vznikla unikátní výstava. Dotace obcím na tento projekt činila 18441,17 EUR.

Obec Píšť

V programovém období 2007-2013 se obec nezapojila žádným projektem.

V programovém období 2014-2020 se obec zapojila do programu dvěma projekty, první z nich už jsme zmiňovali výše u obce Hať, jelikož spolu tyto obce na

projektu „Partnerství a Rozvoj“ spolupracovaly. Druhý projekt měl název „Spojuje nás hranice“, šlo o spolupráci s Gminou Gorzyce s cílem prohloubení spolupráce v oblasti kultury. Realizovány byly aktivity jako klavírní recitál, populárně vědecká konference a přehlídka českých i polských souborů, dotace činila 18814,75 EUR.

Obec Šilheřovice

V programovém období 2007-2013 se obec zapojila do pěti projektů, první z nich byl „Slezské kulinární umění“, který realizovala Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSD Šilheřovice, s.r.o. s polským partnerem Zespoł Szkół Ponadgimnazjalnych nr. 2 w Rydułtowach. Hlavním cílem bylo představit mladé generaci slezskou gastronomii z historického hlediska a navázat nové kontakty jak mezi žáky, tak mezi managementem škol a jejich učiteli. Dotace na tento projekt byla přidělena ve výši 11955,16 EUR. Zbýlé čtyři projekty tohoto programového období obec realizovala s partnerskou Gminou Krzyzanowice. Prvním z nich byl „Fotbal bez hranic – založení CZ – PL fotbalového střediska v obci Šilheřovice“. Cílem projektu bylo vybudování sociálního zázemí na fotbalovém hřišti v obci Šilheřovice, které soužilo k společným fotbalovým tréninkům mezi TJ Sokolem Šilheřovice a Fotbalovým klubem Dworków, a tím k prohloubení partnerských vztahů občanů obou obcí, aktivity vyvrcholily dvěma fotbalovými turnaji. Projekt byl dotován částkou 29379,4 EUR. Další projekt nesl název „Fotbal bez hrnic – vybudování CZ-PL fotbalového týmu v obci Šilheřovice“ a byl pokračováním projektu předešlého, byly realizovány dva fotbalové víkendy žáků ZŠ a výstupem byl česko-polský fotbalový tým. Cílem bylo také prohloubení vzájemných vztahů mladých fotbalistů obou obcí a navázání přátelství, a to vše díky dotaci 9598,2 EUR. Další projekt těchto partnerů se jmenoval „Kultura, rekreace a sport na česko-polském pohraničí“ a jeho cílem bylo vybudování zázemí pro společné kulturní a sportovní aktivity, a rozšíření spolupráce obou obcí v oblasti kultury a sportu. Dotace na tento projekt byla přidělena ve výši 174756,69 EUR. Poslední projekt tohoto období byl „Vybudování protipovodňového systému na česko-polském pohraničí“, a měl za cíl koordinaci protipovodňového systému na obou stranách hranice a vybudování nového kamerového a telekomunikačního systému zabezpečení místního potoka. Dotace byla poskytnuta ve výši 21607 EUR.

V programovém období 2014-2020 se obec zapojila do 17 projektů, dva z nich už jsou uvedeny výše u obce Hať, jedná se o projekty „Stezka horní Odry – zelené stezky pohraničím“ a „Partnerství a Rozvoj“, na kterých se obec Šilheřovice podílela.

Další projekt „Šilheřovice a Krzyżanowice místo odpočinku a aktivity“ byl zaměřen na podporu turistického ruchu, vybudování společné naučné stezky a rekonstrukci historických památek, a to díky dotaci 1370293,34 EUR. Následující projekty obec také realizovala s Gminou Krzyzanowice. Projekt „Bezpečný, aktivní a zdravý senior“, jehož cílovou skupinou byli senioři, se zaměřil na prohlubování integrace a povědomí o zdravém a bezpečném životním stylu prostřednictvím společných akcí s odborníky. Dotaci na tuto činnost partneři dostali ve výši 27192,35 EUR. Projekt „Odra pro Cestovatele“ byl zacílen na propagaci produktů cestovního ruchu v okolí řeky Odry, a agregaci turistického potenciálu oblasti povodí Horní Odry, výše dotace činila 28589,75 EUR. Projekt „Po stopách rodu Rothschildů“, jehož cílem bylo vytvořit společný propagační produkt vycházející ze společné historie obou partnerů, byl dotován částkou 47509,9 EUR. „Popularizace astroturismu na polsko-českém pohraničí“ byl projekt, jehož cílem byla výstavba mobilní observatoře pro podporu málo známého odvětví cestovního ruchu astroturismu, tato aktivita byla dotována částkou 38989,5 EUR. Cílem projektu „Po stopách společné polsko-české historie“ bylo přiblížit obyvatelům šilheřovicko-krzyzanowické oblasti jejich společnou historii prostřednictvím společných kulturních, společenských a sportovních akcí, které byly dotovány částkou 25920,75 EUR. „Společně můžeme více - 20 let spolupráce Mateřských škol v Chalupkách a Šilheřovicích“, byl projekt zaměřený na rozšíření dostupných aktivit spolupráce mezi předškoláky v Chalupkách a Šilheřovicích, projekt byl dotován částkou 30710,92 EUR. Projekt s názvem „Po stopách brouka Páchníka“ byl zaměřen na zvýšení zájmu českých a polských turistů o přírodní zajímavosti obce Šilheřovice, prostřednictvím mobilní aplikace, projekt byl dotován částkou 24224,24 EUR. Projekt „Aktivní v přírodě“ byl zaměřen na propagaci méně známých přírodních lokalit partnerských obcí, a organizaci společných česko-polských aktivit. Dotace na realizaci byla ve výši 25670 EUR. Projekt „Podpora volnočasových aktivit žáků na CZ-PL pohraničí“ spočíval v navázání spolupráce mezi partnerskými základními školami (Šilheřovice, Tworkow), vybudováním botanické zahrady v Šilheřovicích a následných setkáních sloužících k poznávání přírody. Dotace na tento projekt byla ve výši 19507,16 EUR. Projekt „Prohloubení spolupráce základních škol v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit na CZ-PL pohraničí“ rozvíjel spolupráci mezi základními školami v Šilheřovicích a Chalupkách společnými setkáními a aktivitami směřujícími k poznávání přírody v pohraničí, součástí projektu bylo také rozšíření botanického parku v Šilheřovicích. Dotace projektu byla ve výši 12258,7 EUR. Následující dva

projekty zahrnovaly spolupráci obce Šilheřovice, Radu dětí a mládeže moravskoslezského kraje, Gminu Krzysanowice a Powiat Wodzislawski, a jednalo se o projekty nesoucí společný název „Lidé a kultura na polsko-českém pohraničí“. Tyto projekty byly zaměřeny na integraci místních komunit, a prezentaci a propagaci místních sociálních organizací prostřednictvím uměleckých vystoupení, výstav a workshopů. Na tyto dva projekty byly přiděleny dotace 11466,92 EUR a 11830,3 EUR. Projekt „Inovace vzdělávání v oboru Cestovní ruch na CZ-PL pohraničí s ohledem na požadavky trhu práce“ byl realizován Střední školou hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSD Šilheřovice, s.r.o. a Školním komplexem Wojciech Korfanty v Jestrzebie Zdroj. Cílem projektu dotovaného částkou 13149,5 EUR, bylo vytvoření moderního systému vzdělávání partnerských škol v oblasti gastronomie a cestovního ruchu, prostřednictvím moderních učeben praktického výcviku. Posledním projektem tohoto období byl „Odra a Olše blíže turistům i obyvatelům pohraničí“, do kterého se obec Šilheřovice zapojila s městem Bohumín a polskou Gminou Krzysanowice. Cílem projektu bylo vybudování infrastruktury pro lepší dostupnost přírodního dědictví dané oblasti co největšímu okruhu návštěvníků, k čemuž partnerům pomohla dotace 445705,78 EUR.

Obec Vřesina

V programovém období 2007-2013 se obec nezapojila žádným projektem.

V období 2014-2020 se obec účastnila celkem deseti projektů. Prvním projektem, na kterém se obec podílela, byl „Stezka horní Odry – zelené stezky pohraničím“, tomu se věnujeme již u obce Hať. Zbýlých devět projektů obec vždy realizovala se svým polským partnerem Gminou Kornowac, prvním z nich byl projekt „Přírodní naučná stezka Bociek – stanoviště fauny a flóry na turistických stezkách Euroregionu Silesia“, který měl za cíl rozvoj turistického potenciálu a propagaci obou partnerů. Dotace byla přidělena ve výši 26783,5 EUR. Projekt „Zatraktivnění cyklotras v polsko-českém pohraničí vybudováním Příhraniční stezky zdraví“, jehož cílem bylo vybudování 20 km dlouhé „stezky zdraví“ se čtyřmi venkovními posilovnami, sloužil ke zvýšení turistické přitažlivosti oblasti, a byl dotován částkou 30000 EUR. Další projekt měl název „Naše tradice a zvyky“, jeho cílem bylo šíření zanikající slezské kultury a slezského nářečí mezi dětmi mateřských škol ve Vřesině a Pogrzebiebiu, a posílení místní identity. Tato aktivita byla dotována částkou 13214,48 EUR. Projekt s názvem „Propagace zdravého životního stylu v rámci polsko-českých sportovních

a turistických setkání“ měl za cíl posílení spolupráce obou partnerů prostřednictvím realizace dvou aktivit pro širokou veřejnost, zaměřených na zdravé a aktivní trávení volného času. Dotace přidělená partnerům na tyto aktivity byla 17890,97 EUR. Další projekt měl název „Tradice a zvyky na hranici – v české Vřesině a polském Kornowacu“, a jeho cílem bylo prostřednictvím folklóru a tradic prohloubit spolupráci mezi oběma partnery, dotace činila 21016,42 EUR. Projekt „Spolu pro zdraví!“ byl zaměřen na pokračování spolupráce mezi oběma partnery a cílem bylo pomocí aktivit jako turistika, fitness, pilates eliminovat problém s nadváhou, a pomocí lekcí zdravého vaření zvýšit povědomí o tom, jak se správně stravovat. Dotace na tyto aktivity byla ve výši 11521,75 EUR. „10 let partnerství – zvýšení intenzity spolupráce obcí Kornowac a Vřesina u Hlučína“, byl projekt opět zaměřený na zintenzivnění spolupráce mezi partnerskými obcemi prostřednictvím akcí sportovního a kulturního charakteru. Na projekt partneři dostali dotaci 15758,73 EUR. Další projekt měl název „Vyhledávací talentů“, a byl zaměřen na děti mateřských škol ve Vřesině a v Pogrzebieni, které v sobě odhalovaly talenty pomocí zábavy a různých forem trávení volného času. Dotace na projekt byla ve výši 8558,86 EUR. Poslední projekt „Odkud jsme? Kam směřujeme?“ měl za cíl seznámit žáky základních škol ve Vřesině a v polském Pogrzebieniu s vývojem Země, člověka, civilizace a vědeckého rozvoje. Projekt byl dotován částkou 12988,53 EUR.

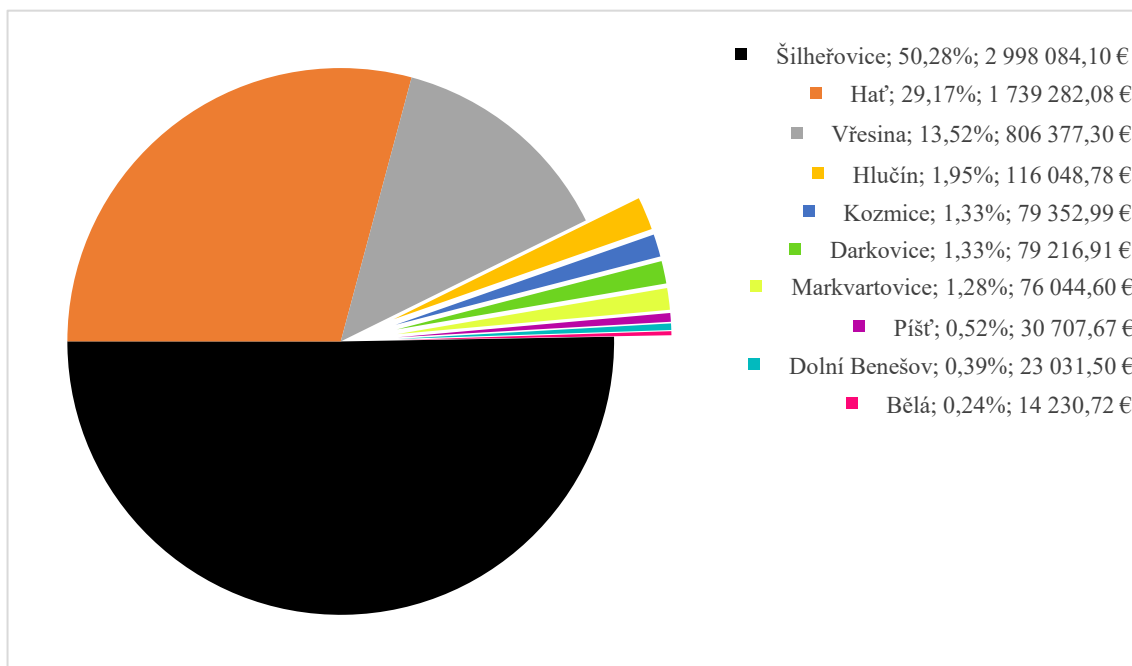
Obce, které se samy nezúčastnily žádného projektu

Obec Bohuslavice, Děhylov, Dobroslavice, Ludgerovice a Závada nevyužili za poslední dvě programová období ani jednou příležitost zapojit se do programu přeshraniční spolupráce Interreg CZ – PL.

3.2.1 Objem finančních prostředků čerpaných obcemi z programu Interreg CZ-PL

V předešlé části jsme se věnovali kvantitativnímu hledisku využití programu Interreg CZ-PL, nyní se zaměříme na kvalitativní hledisko. To znamená, srovnání obcí a měst z pohledu celkové částky, která přidělena partnerům jednotlivých projektů. Výše dotace se u sledovaných projektů pohybovala od několika tisíc, až po miliony EUR. Některé obce tedy měli sice velké množství malých projektů, ale v objemu dotace je v několika případech předběhly obce s nižším počtem projektů.

Obr. 3.3 Výše dotace přidělená projektům, kterých se obce účastnily za programová období 2007-2013 a 2014-2020

Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu>; <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/cerpani-v-obdobi-2007-2013>, [online], [cit. 18.4.2020], vlastní zpracování

Z uvedeného grafu (Obr.3.3) můžeme vidět, kolik dotačních prostředků z EU bylo přiděleno na projekty, kterých se jednotlivé obce účastnily. Opět můžeme vidět, že některé obce jsou extrémně aktivní, například Hať a Šilheřovice. Uvedené částky ovšem neznamenají konkrétní sumy pro danou obec, ale pouze výši dotace přidělenou na projekty, kterých se obec účastní. Tyto projekty už ze své podstaty musí mít minimálně 2 účastníky, minimálně po jednom na každé straně hranice. Tedy jsme nezkoumali, jak velkou část dostal jeden z partnerů, ale pro zjednodušení jsme obcím přičetli celkovou výši dotace. Výjimku jsme udělali u projektu „Stezka horní Odry – zelené stezky pohraničím“, jelikož dotaci získali obce Hať, Šilheřovice, Vřesina, a druhou výjimku jsme udělali u projektu „Partnerství a rozvoj“, kde byly partnery obce Hať, Píšť a Šilheřovice. U těchto dvou projektů jsme celkovou dotaci rozdělili mezi jednotlivé obce stejným dílem (33,33 %), abychom zabránili duplicitě dat.

4 Zhodnocení výsledků, návrhy a doporučení

Z předešlé kapitoly můžeme vyvodit, že obce, které se zapojili do programu Interreg CZ-PL dokázali díky dotacím vybudovat pro své občany mnoho zajímavých a prospěšných projektů, ať už jde o zázemí pro dobrovolné hasiče v Kozmicích, kdy obec v průběhu let využila pro jeho rozvoj hned tři projekty (viz Příloha č. 6 a 7), nebo například vybudování botanické zahrady v Šilheřovicích (viz Příloha č. 8), která nyní slouží nejen veřejnosti, ale také k výuce žáků základních škol. Vzniklo množství turistických a cyklistických stezek, které budou sloužit nejen občanům, ale také přilákají větší množství turistů jak z širšího okolí, tak právě ze sousedního Polska.

Velkou pozornost si také zaslouží množství malých projektů, které sice nedostaly nijak závratně vysoké dotace, jelikož u nich nedocházelo k výstavbě, ale efekt byl o to silnější, že prostředky byly využité přímo obyvateli obcí a měst. Program Interreg CZ-PL slouží k rozvoji přeshraniční spolupráce, a právě malé projekty jsou toho důkazem. Obce na Hlučínsku byly odjakživa spjaty s obcemi v Polsku, Slezsko v minulosti nerozdělovala hranice tak, jak je tomu dnes. Místní občané proto opět navazují zpretrhané vazby z dob komunismu právě těmito malými projekty, které jsou zaměřeny na obnovu tradic, kultury, místního nářečí, a hlavně na prohlubování vztahů občanů žijících v těsném sousedství.

Obce, které nevyužili příležitost zapojit se do programu Interreg CZ-PL (Obec Bohuslavice, Děhylov, Dobroslavice, Ludgeřovice a Závada), tímto připravili své občany o možnost rozvoje a z hlediska této bakalářské práce nevyužili tuto konkurenční výhodu. Jelikož je příhraniční region v mnoha ohledech v nevýhodě oproti vnitrozemí státu (horší dopravní dostupnost, méně pracovních příležitostí), měly by se tyto obce inspirovat od svých úspěšných sousedů a do budoucna zvážit zapojení do tohoto programu. Návrhy pro obce jsme definovali takto:

- inspirace obcemi úspěšnými v čerpání programu Interreg CZ-PL,
- spolupráce s obcemi úspěšnými v čerpání programu Interreg CZ-PL,
- vyhledání partnera na druhé straně hranice,
- motivace občanů k iniciování přeshraniční spolupráce.

Inspirace obcemi úspěšnými v čerpání programu Interreg CZ-PL

Obce jako Šilheřovice, Hať, nebo Vřesina v této bakalářské práci zaujaly první příčky ve srovnání počtu realizovaných projektů i v objemu přijatých dotací na tyto projekty. Lze usoudit, že se jedná o dynamicky se rozvíjející obce a do budoucna si těmito aktivitami určitě vylepší svou pozici před obcemi v okolí. Obce, které se nezapojili do programu Interreg CZ-PL, by měly využít znalosti zastupitelů úspěšných obcí a vnímat je jako vzor (benchmark) pro budoucí rozvoj svých vlastních obcí.

Spolupráce s obcemi úspěšnými v čerpání programu Interreg CZ-PL

Stejně jako u předešlého doporučení, mohou obce využít již zmiňovaných úspěšných obcí a navázat s nimi spolupráci při realizaci projektů. Pro obec, ve které nemají zkušenosti, nebo kapacity pro vyřízení dotačního programu, neexistuje jednodušší možnost, jako požádat zastupitele úspěšné obce o spolupráci v budoucích projektech. Tímto krokem mohou oba partneři snížit administrativní zátěž, a navíc zvýšit objem celkové dotace. V této bakalářské práci se jednalo například o projekty realizace cyklostezky a turistické stezky, kdy se zapojilo více obcí na české straně hranice.

Vyhledání partnera na druhé straně hranice

Mnoho obcí realizuje více projektů v programu Interreg CZ-PL se stále stejným polským partnerem, proto by mohlo být vhodným začátkem najít právě takového partnera, který sdílí stejné představy a zahájit spolupráci. Jelikož všechny námi zkoumané obce leží maximálně 10 km od státní hranice, není dopravní dostupnost problém. Nabízí se možnost spolupráce v oblasti turismu, kultury, sportu a podobně. Lze oslovit například polskou obec, která již má zkušenosti s podobnými projekty.

Motivace občanů k iniciování přeshraniční spolupráce

Vzhledem k výskytu projektů z iniciativy samotných občanů obce, například ze strany škol, či sdružení dobrovolných hasičů, by takovéto aktivity měly obce podporovat. Samotní občané ví nejlépe, co by v obci chtěli vylepšit. Například prezentace již realizovaných projektů okolních obcí vlastním občanům by mohla vézt k diskusi, který z projektů by občané chtěli také realizovat. Otázkou zůstává, zda se obce nezapojují do programu přeshraniční spolupráce právě kvůli nezájmu občanů.

Závěr

Problematicke rozvoje příhraničních regionů je v dnešní době věnována značná pozornost, proto byla tato bakalářská zaměřena na téma konkurenčních výhod obcí v těchto regionech. Existují způsoby, jak mohou tyto obce své rozpočty obohatit o dotace například z Evropské unie, a byla by škoda, kdyby této možnosti maximálně nevyužily. Naší snahou zde bylo poukázat na možnosti, které nabízí program přeshraniční spolupráce Interreg CZ-PL, a uvedením příkladů realizovaných projektů, s jejich pozitivními dopady, motivovat ostatní obce, které se do programu nezapojily, nebo jen minimálně.

Cílem práce bylo pomocí metody komparace identifikovat využití konkurenční výhody vybraných obcí v podobě účasti v programu Interreg CZ-PL. Tohoto cíle bylo dosaženo pomocí teoretického rozboru dané problematiky a následného porovnání obcí z hlediska účasti v realizovaných projektech programu přeshraniční spolupráce Interreg CZ-PL, jak z pohledu kvantity (množství realizovaných projektů), tak z pohledu kvality (suma přidělených dotačních prostředků).

Úvodní teoretická část této bakalářské práce byla věnována definici pojmu region, byly uvedeny různé pohledy na region a byl vymezen příhraniční region Hlučínsko. Dále byly přiblíženy možné dotační programy, které lze čerpat na území České republiky v rámci operačních programů Evropské unie, nadnárodní a přeshraniční spolupráce. Výsledkem bylo zjištění, že jako konkurenční výhodu obcí v příhraničním regionu lze považovat například program přeshraniční spolupráce Interreg CZ-PL, který se zaměřuje pouze a příhraniční oblasti.

Praktická část této bakalářské práce byla zaměřena na využití této konkurenční výhody v konkrétní oblasti, tedy v mikroregionu Hlučínsko. Byly vymezeny všechny subjekty působící na tomto území a vytvořili jsme přehlednou tabulku, která znázorňuje příslušnost obcí mikroregionu k jednotlivým seskupením. Výsledkem bylo zjištění, že většina obcí je členem tří až čtyř místních sdružení, což bylo zajímavé zjištění. Na území Hlučínska působí Euroregion Silesia, MAS Hlučínsko, Sdružení obcí Hlučínska, Svazek obcí mikroregionu Hlučínska a Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – západ. Blíže byl specifikován Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko, do kterého patří obce Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Hlučín, Vřesina a Závada. U výše

jmenovaných obcí byla porovnána účast v programu Interreg CZ-PL, pro větší vypovídající hodnotu jsme zkoumali dvě po sobě jdoucí programová období, tedy 2007-2013 a 2014-2020. Došlo ke zjištění, že existují velké rozdíly mezi jednotlivými obcemi, některé byly velmi aktivní, například Šilheřovice (22 projektů), Vřesina (10 projektů) a Hať (7 projektů). Naopak některé obce se do programu nezapojily vůbec, jednalo se o obce Bohuslavice, Děhylov, Dobroslavice, Ludgeřovice a Závada. U obcí, které se zapojily do programu byl uveden úplný výčet projektů a celkovou výši přidělené dotace za zmiňovaná dvě programová období. Výslednou částku, kterou obce získaly byla opět porovnána. Výsledky většinou korespondovali s množstvím projektů, dotace na jednotlivé projekty se pohybovaly v rozmezí od několika tisíc, až po miliony EUR. Opět byly nejúspěšnější obce Šilheřovice (2 910 tis. EUR), Hať (1 175 tis. EUR) a Vřesina (252 tis. EUR).

Na konci praktické části této bakalářské práce bylo provedeno zhodnocení výsledků a uvedeny čtyři doporučení pro obce, které se nezapojily do programu Interreg CZ-PL. Tato doporučení by obcím mohla pomoci při budoucím rozvoji. Obcím bylo doporučeno inspirovat se u úspěšných sousedů, například obec Šilheřovice byla extrémně úspěšná v porovnání s ostatními obcemi. Dalším doporučením byla možnost spolupráce s obcemi na české, nebo na polské straně hranice, které už mají zkušenosti s tímto programem. A v neposlední řadě bylo doporučeno dát větší možnost rozhodovat o budoucích projektech samotným občanům.

Tato bakalářská práce by mohla sloužit jako inspirace všem obcím na území Hlučínska, nejen námi vybraným. Důvodem je společná historie území, podobné smýšlení a hodnoty obyvatel Hlučínska, a celkové blízké vazby s polským obyvatelstvem. Tyto předpoklady mohou následně představovat dobrý základ pro úspěšnou a dlouhodobou spolupráci například při tvorbě projektů v rámci programu Interreg CZ-PL.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

1. HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2015. 272 s. ISBN 978-80-7400-298-4.
2. JÁČ, Ivan a kolektiv; *Jedinečnost obce v regionu*. Praha; Profesional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
3. JERÁBEK, Milan, J. DOKOUPIL, T. HAVLÍČEK. *České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. 296 s. ISBN 8020010512
4. MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA a J. PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.
5. VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.
6. WOKOUN, René, P. MATES, J. KADEŘÁBKOVÁ a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Brožury

7. BEDNÁŘOVÁ, R., M. HLAVATÝ, G. CHAROUZEK a kol. *Operační programy v kostce: Příručka pro rozvoj venkova*. Zlín: Sdružení místních samospráv, 2015. 99s

Elektronické dokumenty a ostatní

8. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistická ročenka Moravskoslezského kraje*. [online]. [cit. 25.3.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91345163/33010019chcz.pdf/05a81fec-430f-40ed-a573-2cb2887365a6?version=1.1>
9. DOTACEEU. *Čerpání v období 2007-2013* [online]. [cit. 18.4.2020]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013/cerpani-v-obdobi-2007-2013>
10. DOTACEEU. *Mapa projektů* [online]. [cit. 18.4.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu>
11. DOTACEEU. *Přehled podporovaných území v rámci přeshraniční spolupráce* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z:

- https://dotaceeu.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/preshranicni-spoluprace-zm.png?ext=.png
12. DOTAČNÍ INFO. *Integrovaný regionální operační program 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/integrovaný-regionalni-operacni-program-2014-2020/>
  13. DOTAČNÍ INFO. *Operační program Zaměstnanost 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/operacni-program-zamestnanost-2014-2020/>
  14. DOTAČNÍ INFO. *Operační program životní prostředí 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/operacni-program-zivotni-prostredi-2014-2020/>
  15. EAGRI – REZORTNÍ PORTÁL MINISTERSTVA ZEMEDĚLSTVÍ. *Opatření Operačního programu rozvoje venkova* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/>
  16. EUROPEAN COMMISSION. *Nadnárodní spolupráce*. [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/glossary/t/transnational-cooperation
  17. EUROREGION SILESIA. *Česká část Euroregionu Silesia*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-cz-ceska-cast-euroregionu-silesia&open_menu=69
  18. EUROREGION SILESIA. *Členská základna*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=euroregion-silesia-clenska-zakladna-CZ&open_menu=89, <http://www.mashlucinsko.cz/mashlucinsko/clenove/>, <http://www.hlucinsko.eu/>
  19. GRAJCIAROVÁ, Lucie. *Mikroregion Osoblažsko a jeho rozvoj*. Ostrava, 2012. Diplomová práce. Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta Ekonomická, Katedra regionální a environmentální ekonomiky.
  20. INTERREG RAKOUSKO-ČESKÁ REPUBLIKA. *Prioritní osy* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.at-cz.eu/cz/o-programu/prioritni-osy>
  21. INTERREG V-A ČESKÁ REPUBLIKA-POLSKO. *Základní informace o programu* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

22. MAPAČESKA. *Hlučínsko*. [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: <https://www.mapaceska.cz/u85qYjvOSc/dFW7Ux8lg6>
23. MAS HLUČÍNSKO. *Mas Hlučínsko* [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.mashlucinsko.cz/mas-hlucinsko/co-je-to-mas-hlucinsko/>
24. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Mezinárodní Visegrádský fond*. [online]. [cit. 27.3.2020]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/mezinarodni-visegradsky-fond>
25. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Mikroregiony a místní akční skupiny*. [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
26. OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. *Podporované oblasti*. [online]. [cit. 26.3.2020]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/o-programu/podporovane-oblasti/>
27. OSTRAVA PETŘKOVICE. *Sdružení obcí Hlučínska*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <https://petrkovice.ostrava.cz/cs/informacni-rozcestnik/sdruzeni-obci-hlucinska>
28. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – východ*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web//14/soubory/svazek-obci-mikroregionu-hlucinska-vychod-1-2.PDF>
29. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. *Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – západ*. [online]. [cit. 9.4.2020]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/foto/web//13/soubory/svazek-obci-mikroregionu-hlucinsko-%E2%80%93-zapad-1-3.PDF>
30. ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE. *Přehled mikroregionů v ČR*. [online]. [cit. 20.2.2020]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=5036>
31. VISEGRAD FUND. *Visegrad grants*. [online]. [cit. 27.3.2020]. Dostupné z: <https://www.visegradfund.org/apply/grants/visegrad-grants/?c=objectives>
32. Zákon č. 128 ze dne 20. dubna 2000, o obcích (obecní zřízení).
33. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů*, částka 73
34. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Národní operační programy* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

35. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost>
36. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-vyzkum,-vyvoj-a-vzdelavani-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-vyzkum,-vyvoj-a-vzdelavani-(1))
37. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Zaměstnanost vzdělávání* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-zamestnanost>
38. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Operační program Životní prostředí* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-zivotni-prostredi>
39. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Integrovaný regionální operační program* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/integropany-regionalni-operacni-program>
40. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Program rozvoje venkova na období 2014-2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Programy/Program_rozvoje_venkova_final.pdf
41. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 -2020* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/program-preshranicni-spoluprace-ceska-republik>
42. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *INTERREG V-A Slovensko - Česká republika*

[online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/2014-2020/operacni-programy/op-slovensko-%e2%80%93-cr>

43. ZASTŘEŠUJÍCÍ PORTÁLEVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ V ČR. *Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 -2020 republika* [online]. [cit. 23.3.2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/program-preshranicni-spoluprace-ceska-republika>

Seznam zkratek

B2B	obchodní vztahy mezi obchodními společnostmi
BY	Bavorsko
IROP	integrovaný regionální operační program
LAU	lokální administrativní jednotka
LEADER	komunitně vedený místní rozvoj
MAS	místní akční skupina
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
OP	operační program
OP D	operační program doprava
OP PIK	operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP VVV	operační program výzkum vývoj a vzdělávání
OP Z	operační program zaměstnanost
OP ŽP	operační program životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PRV	program rozvoje venkova
SC	specifický cíl
SČMSD	svaz českých a moravských spotřebních družstev
SDH	sdružení dobrovolných hasičů
SN	Sasko
SOMH	Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko
SOMH-Z	Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ
TEN-T	transevropská dopravní síť
V4	Visegrádský region

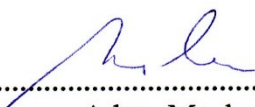
Poděkování

Děkuji panu PhDr. Romanu Vavrekovi, PhD., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, a hlavně obrovskou ochotu při zpracování této bakalářské práce. Děkuji také celé své rodině, a především své manželce Elišce, za podporu po dobu mého studia.

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29.5.2020

.....
Adam Mosler

Seznam příloh

Příloha 1: Seznam specifických cílů OP VVV

Příloha 2: Seznam specifických cílů OP Z

Příloha 3: Seznam specifických cílů OP ŽP

Příloha 4: Seznam specifických cílů IROP

Příloha 5: Popis PRV podle jednotlivých opatření

Příloha 6: fotodokumentace projektu: Zpevněné startovací plochy pro konání česko-polských soutěží v požárním sportu v obci Kozmice.

Příloha 7: Fotodokumentace projektu: Klubovna hasičů v Kozmicích – místo česko-polského setkávání.

Příloha 8: fotodokumentace projektu: Podpora volnočasových aktivit žáků na CZ-PL pohraničí.

Příloha 1: Seznam specifických cílů OP VVV

- „SC 1.1 zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků,
- SC 1.2 budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou,
- SC 1.3 zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely,
- SC 1.4 zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni,
- SC 2.1 IP1 zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce,
- SC 2.2 IP1 zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů,
- SC 2.3 IP1 zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách,
- SC 2.4 IP1 nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol,
- SC 2.5 IP1 zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje,
- SC 3.1 IP1 zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně přechodu dětí na ZŠ,
- SC 3.2 IP1 zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích,
- SC 3.3 IP1 rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání,
- SC 3.4 IP1 zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků,
- SC 3.5 IP1 zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce,
- SC 3.1 IP2 kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání,
- SC 3.1 IP3 sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s. 26,27).

Příloha 2: Seznam specifických cílů OP Z

- „SC 1.1.1 zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných, a znevýhodněných,
- SC 1.1.2 zvýšit zaměstnanost podpořených mladých osob prostřednictvím programu Záruky pro mládež,
- SC 1.2.1 snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce,
- SC 2.1.1 zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce,
- SC 2.1.2 rozvoj sektoru sociální politiky,
- SC 2.2.1 zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování,
- SC 2.2.2 zvýšit dostupnost a efektivitu zdravotních služeb a umožnit přesun těžiště psychiatrické péče do komunity,
- SC 2.3.1 zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech
- SC 3.1.1 zvýšit kvalitu a kvantitu využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ,
- SC 4.1.1 optimalizovat procesy a postupy ve veřejné správě zejména prostřednictvím posílení strategického řízení organizací, zvýšení kvality jejich fungování a snížení administrativní zátěže,
- SC 4.1.2 profesionalizovat veřejnou správu zejména prostřednictvím zvyšování znalostí a dovedností pracovníků, rozvoje politik a strategií v oblasti lidských zdrojů a implementace služebního zákona“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s. 33).

Příloha 3: Seznam specifických cílů OP ŽP

- „SC 1.1 snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod,
- SC 1.2 zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství,
- SC 1.3 zajistit povodňovou ochranu intravilánu,
- SC 1.4 podpořit preventivní protipovodňová opatření
- SC 2.1 snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva koncentracím znečišťujících látek,
- SC 2.2 snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek,
- SC 2.3 zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvislých meteorologických aspektů,
- SC 2.4 snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech,
- SC 3.1 prevence vzniku odpadů,
- SC 3.2 zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů,
- SC 3.3 rekultivace staré skládky,
- SC 3.4 dokončit inventarizaci a odstranit staré ekologické zátěže,
- SC 3.5 snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení,
- SC 4.1 zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území,
- SC 4.2 posílit biodiverzitu,
- SC 4.3 posílit přirozené funkce krajiny,
- SC 4.4 zlepšit kvalitu prostředí v sídlech,
- SC 5.1 snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie,
- SC 5.2 dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov,
- SC 5.3 snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí.“²⁸

---

²⁸ EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY, OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. *Podporované oblasti*. [online]. [cit. 26.3.2020]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/o-programu/podporovane-oblasti/>

Příloha 4: Seznam specifických cílů IROP

- „SC 1.2 zvýšení podílu udržitelných forem dopravy,
- SC 1.3 zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof,
- SC 2.1 zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi,
- SC 2.2 vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání,
- SC 2.3 rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví,
- SC 2.4 zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení,
- SC 2.5 snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení,
- SC 3.1 zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví,
- SC 3.2 zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů IKT,
- SC 3.3 podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje,
- SC 4.1 posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu“ (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s. 8).

Příloha 5: Popis PRV podle jednotlivých opatření

- *M01 – předávání znalostí a informační akce,*
- *M02 – poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství,*
- *M04 – investice do hmotného majetku,*
- *M06 – rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti,*
- *M08 – investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů,*
- *M10 – agroenviromentálně-klimatické opatření,*
- *M11 – ekologické zemědělství,*
- *M12 – platby v rámci sítě Natura 2000 a pole rámcové směrnice o vodě,*
- *M13 – platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními,*
- *M14 – Dobré životní podmínky zvířat,*
- *M15 – lesnicko-enviromentální a klimatické služby a ochrana lesů,*
- *M16 – spolupráce,*
- *M19 – podpora pro místní rozvoj z iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj),*
- *M20 – technická pomoc (Bednářová, Hlavatý, Charouzek, 2015, s.21).*

Příloha 6: fotodokumentace projektu: Zpevněné startovací plochy pro konání česko-polských soutěží v požárním sportu v obci Kozmice.

Zdroj: <https://sdh-darkovice.cz/foto/2009/06-21-slavnostni-otevreni-nove-startovaci-plochy-v-kozmicich/?resolution=640x480>, [online], [cit. 21.5.2020]

Příloha 7: Fotodokumentace projektu: Klubovna hasičů
v Kozmicích – místo česko-polského setkávání.

Zdroj: https://m.facebook.com/sdhkozmice/albums/309332255826672/?ref=page_internal, [online], [cit. 21.5.2020]

Příloha 8: fotodokumentace projektu: Podpora volnočasových aktivit žáků na CZ-PL pohraničí.

Zdroj: <https://www.skolasilherovice.cz/subdom/test/uploads/Projekty/Publikace%20grant%20811.pdf>, [online], [cit. 21.5.2020]